

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

Opleiding tot Fysiotherapeut

Nederlands programma, voltijd/deeltijd

Zwitsers programma, voltijd

Duits programma, duaal

Thim van der Laan B.V.

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

Opleiding tot Fysiotherapeut

Nederlands programma, voltijd/deeltijd

Zwitsers programma, voltijd

Duits programma, duaal

Thim van der Laan B.V.

CROHO nr. 34570

Hobéon Certificering

Datum

6 juni 2018

Auditpanel

dr. J.W. Wierda

prof. dr. T.P.M. Vliet Vlieland

dr. P.C. Beenen

F. Schepers BSc

Secretaris

I.A.M. van der Hoorn MSc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	9
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	11
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	39
6.	AANBEVELINGEN	41
BIJLAGE I	Scoretabel	43
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	45
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	49
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	51

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	THIM Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie
status instelling	Rechtspersoon voor hoger onderwijs
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Opleiding tot Fysiotherapeut
registratienummer croho	34570
domein/sector croho	Gezondheidszorg
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Science
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	-
locaties	Nieuwegein, Nederland Landquart, Zwitserland
varianten	Nederlands programma, voltijd/deeltijd Zwitsers programma, voltijd Duits programma, duaal
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands programma: Nederlands Nederlands programma, internationale klas: Engels Zwitsers programma: Duits Duits programma: Duits
datum audit / opleidingsbeoordeling	7 februari 2018
Contactpersoon opleiding	De heer André an Haack andre@thim.nl

2. SAMENVATTING

THIM Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie is gespecialiseerd in fysiotherapeutisch onderwijs. Zij biedt de bacheloropleiding Opleiding tot Fysiotherapeut aan, evenals post-bachelor na-/bijscholing. Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een onbekostigde opleiding Master of Science Innovation in Rehabilitation.

De bacheloropleiding Opleiding tot Fysiotherapeut (hierna ook wel aan te duiden als de bacheloropleiding Fysiotherapie) wordt in Nederland verzorgd in een voltijd- en een deeltijdvariant. De voltijdse variant wordt verzorgd op doordeweekse dagen. Deelnemers van de deeltijd variant volgen het onderwijs 's avonds en in het weekend. THIM heeft sinds 2015 een internationale klas binnen haar vestiging in Nederland. Dit betreft een voltijd programma dat gelijk is aan het Nederlandstalige programma.

Sinds 1990 heeft THIM een vestiging in het Zwitserse Landquart. Hier volgen Zwitserse studenten een programma dat qua inhoud vrijwel gelijk is aan het Nederlandse programma. Het betreft eveneens een vierjarige voltijdopleiding. Na het behalen van alle studiepunten, ontvangt de student het Nederlandse hbo-bachelordiploma. De verschillen die er tussen het Zwitserse en Nederlandse programma zijn, hebben met name betrekking op de vormgeving van het programma en komen voort uit het Zwitserse onderwijssysteem dat nog iets traditioneler is ingericht.

Voor Duitstaligen biedt THIM een eenjarig duaal programma aan dat speciaal is ontwikkeld voor studenten met een Duits diploma Fysiotherapie die zich willen ontwikkelen naar hbo-bachelorniveau. In Duitsland hebben fysiotherapeuten minder bevoegdheden dan in Nederland, waardoor het opleidingsniveau ook iets lager is. Volgens Nuffic staat het Duitse diploma gelijk aan 180 EC van het Nederlandse bachelorprogramma. Op basis van een EVC-procedure wordt vastgesteld of studenten ook daadwerkelijk voor deze vrijstelling van 180 EC in aanmerking komen.

In samenwerking met een tiental Duitse opleiders is een programma ontwikkeld om Duitse fysiotherapeuten verder op te leiden tot hbo-niveau. De Duitse studenten volgen aan één van de Duitse partnerinstellingen een voorbereidingsprogramma van ruim een jaar. Na afronding van dit voorbereidingsprogramma en na het behalen van de daaropvolgende ingangstoets, kunnen de studenten starten met het éénjarige Duitstalige programma van THIM (60 EC). De studenten dienen te werken als fysiotherapeut en dienen te beschikken over een supervisor, zodat zij onder supervisie opdrachten in het werkveld kunnen uitvoeren. Zij volgen acht modules binnenschools onderwijs in Nederland, waar ook de toetsing plaatsvindt.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft haar beoogde leerresultaten gebaseerd op het landelijk vastgestelde en gevalideerde beroepsprofiel, waarin rekening is gehouden met internationale kaders en richtlijnen. Dit betekent dat de opleiding in al haar varianten de zeven landelijk overeengekomen competenties voor een beginnend fysiotherapeut hanteert. Wat betreft onderzoekend vermogen kiest de opleiding voor een passende praktijkgerichte invulling.

De opleiding profileert zich inhoudelijk op het gebruik van technologische innovaties. Daarnaast zijn ook het kleinschalige en persoonlijke onderwijs en het internationale karakter van de hogeschool unieke kenmerken van THIM.

Met name de visie op internationalisering en de focus daarop in de beoogde leerresultaten zouden wat het panel betreft echter steviger aangezet moeten worden om passend te zijn bij de profilering als internationale hogeschool.

Met inachtneming van het ontwikkelpunt op het gebied van internationalisering, stelt het panel vast dat de opleiding met betrekking tot de beoogde leerresultaten in al haar programma's en varianten voldoet aan basiskwaliteit. Het panel beoordeelt **standaard 1** dan ook als 'voldoende'.

Onderwerp 2. Programma

De werkveldcommissie voedt de opleiding met actuele thema's. De praktijkervaring van de docenten draagt eveneens bij aan de actualiteit en praktijkgerichtheid van de opleiding. Door middel van de relatief snelle ontwikkeling van nieuwe minoren die THIM, in samenwerking met partners, kan realiseren, wordt met name in het Nederlandse programma een hoog actualiteitsgehalte gerealiseerd.

Het lectoraat levert een relevante bijdrage aan de ontwikkeling van de onderzoekslijn van de opleiding, onder andere doordat docenten deel uitmaken van de kenniskring en het lectoraat studenten onderzoeksoopdrachten aanbiedt en hen begeleidt.

De Nederlandse en de Zwitserse studenten worden via de leerlijn Onderzoekend Vermogen Fysiotherapie (OVF) in voldoende mate in de gelegenheid gesteld om hun onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen. Het Duitse programma kent modules gericht op evidence based practice en het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek.

De aansluiting met de praktijk binnen de onderzoeksleerlijn verdient in alle programma's aandacht, met name daar waar het gaat om complexere vraagstukken.

Het panel beoordeelt **standaard 2** (Oriëntatie programma) voor alle opleidingsprogramma's met een 'voldoende'.

De opleiding heeft de zeven kerncompetenties uitgewerkt naar drie passende beheersniveaus, die vervolgens zijn vertaald in leerdoelstellingen per fase. De opbouw in complexiteit en zelfstandigheid wordt duidelijk in de uitvoering van de complexe leertaken, die het fundament van de opleiding vormen. Theorievakken en vaardigheidslessen dragen bij aan de uitvoering van de complexe leertaken. In de totstandkoming van het oordeel op deze standaard neemt het panel verder mee dat de complexiteit van de complexe leertaken, met name in de hoofdfase van de opleiding, nog verder verhoogd dient te worden. Ook de aandacht voor tweede- en derdelijns fysiotherapie in het programma, en met name in de vorm van stageplaatsen, dient te worden vergroot.

De drie programma's (NL, CH, DUI) vertonen – elk op hun eigen wijze – samenhang over de periodes/jaren heen; de samenhang tussen de vakken binnen een periode vraagt in het Zwitserse programma om een nadere uitwerking.

In haar overwegingen neemt het panel verder mee dat de opleiding reeds een aantal mooie voorbeelden van internationaliseringsactiviteiten kent, maar er op dit vlak toch ook nog diverse ontwikkelmogelijkheden zijn.

Al met al beoordeelt het panel **standaard 3** (Inhoud van het programma) voor alle programma's met het oordeel 'voldoende'.

De opleiding hanteert voor al haar programma's activerende werkvormen, die aansluiten bij de didactische uitgangspunten van de opleiding. De complexe leertaken maken dat studenten iedere week worden uitgedaagd om zich nieuwe kennis en vaardigheden eigen te maken. De digitale leeromgeving biedt de studenten kansen om deels hun eigen leerproces vorm te geven. De vormgeving van het programma, in alle varianten, draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten, zo stelt het panel vast. Het beoordeelt **standaard 4** (Vormgeving programma) dan ook voor alle programma's met een 'voldoende'.

Het panel concludeert dat THIM voor het Nederlandse en het Zwitserse programma de wettelijke (Nederlandse) eisen hanteert voor instromende studenten. Het intakegesprek dat de opleiding voert met aankomende studenten, acht het panel toereikend. Het panel komt dan ook tot een 'voldoende' voor **standaard 5** (aansluiting programma) voor het Nederlandse en het Zwitserse programma. Voor het Duitse programma beoordeelt het panel **standaard 5** met een 'goed'. Doorslaggevend hierin is de geëigende afstemming met de Duitse partnerinstellingen, in samenwerking waarmee een passend en intensief voorbereidingsprogramma wordt aangeboden. Dit voorbereidingsprogramma komt bovenop de verplicht te doorlopen EVC-procedure, die studenten moeten doorlopen om vrijstelling te krijgen voor de eerste 180 EC van de opleiding.

Onderwerp 3. Personeel

De docententeams die in de drie landen de onderwijsprogramma's uitvoeren, dekken de belangrijkste fysiotherapeutische en onderwijskundige deskundigheden in voldoende mate af. Het panel pleit er echter wel voor specialisten op het gebied van onder andere geriatrie en hart-long-vaat fysiotherapie in het onderwijs te betrekken, met als neven doel de contacten met intramurale instellingen uit te breiden.

Het panel waardeert het gegeven dat een aanzienlijk deel van docenten met één been in het werkveld staat. Het opleidingsniveau van de docenten die betrokken zijn bij de uitvoering van het Nederlandse en Duitse programma, is toereikend. Ruim driekwart van hen is mastergeschoold. Het panel acht het evenwel raadzaam om alle docenten op te scholen naar masterniveau, gezien de door de KNGF beoogde verhoging van het startniveau voor fysiotherapeuten. Het Zwitserse docententeam is zeer hoog gekwalificeerd, met 100% master en vier PhD's.

De studenten zijn tevreden over de didactische en coachende kwaliteiten en de benaderbaarheid van hun docenten. De scholingsmogelijkheden zijn op orde. Het panel vraagt het management de werkdruk voor docenten in de gaten te houden.

Het panel is positief over het opleidingsniveau en de didactische kwaliteiten van de docenten, maar ziet aan de andere kant ook nog enkele ontwikkelpunten. Het panel komt daarom voor alle programma's uit op een 'voldoende' voor **standaard 6** (Kwalificaties personeel).

Onderwerp 4. Voorzieningen

De locaties in Nederland en Zwitserland beschikken beide over voldoende werkplekken, klaslokalen en behandelzalen. Op de Nederlandse locatie, waar ook het Duitse programma wordt verzorgd, is een waardevolle wisselwerking met het werkveld gecreëerd door gezamenlijke huisvesting met een tweetal fysiotherapiepraktijken. Met name aan de locatie Archimedeslaan is deze wisselwerking duidelijk zichtbaar. Passend bij de focus op de inzet van technologische middelen beschikt de Nederlandse locatie over state-of-the-art apparatuur door samenwerkingsverbanden met diverse technologische bedrijven. Ook het Zwitserse programma beschikt over voldoende relevante voorzieningen om de realisatie van de beoogde leerresultaten mogelijk te maken, zo stelt het panel vast op basis van videobeelden van de vestiging in Landquart.

De digitale faciliteiten die THIM aan al haar studenten biedt, zijn meer dan op orde. En met het Advanced Learning Platform (ALP) biedt de opleiding studenten een stimulerende online leeromgeving.

Op basis van bovenstaande beoordeelt het panel **standaard 7** (Huisvesting en materiële voorzieningen) voor het Nederlandse en Duitse programma als 'goed' en het Zwitserse programma als 'voldoende'.

Het panel vindt dat de opleiding de begeleiding van studenten op een adequate wijze heeft georganiseerd. Studenten worden in elke fase van de opleiding op een passende wijze begeleid door een mentor. Omdat de Duitse studenten niet door een vaste docent worden begeleid in hun afstuderen, vraagt het panel aandacht voor de eenduidige begeleiding van de Duitse studenten bij het schrijven van hun afstudeeronderzoek.

Studenten zijn tevreden over de tijdigheid en volledigheid van de informatievoorziening.

Het panel stelt vast dat de begeleiding en informatievoorziening voldoen aan de basiskwaliteit en beoordeelt **standaard 8** (Studiebegeleiding en informatievoorziening) derhalve met een 'voldoende' voor alle varianten van de opleiding.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

De opleiding beschikt over een kwaliteitszorgsysteem waarin relevante partijen met enquêtes en gesprekken worden bevraagd op kwaliteit en actualiteit van het programma. De opleiding neemt de aanbevelingen die uit deze evaluaties komen serieus en gaat hiermee aan de slag. Veel gebeurt echter ad hoc en via informele kanalen. De opleiding adviseert de opleiding afspraken formeel vast te leggen en op de uitvoering ervan te reflecteren. De doelstellingen uit het beleidsplan dienen bovendien voorzien te worden van concrete indicatoren en een duidelijk tijdspad.

Op basis van een zichtbaar werkend, doch enigszins informeel kwaliteitszorgsysteem, komt het panel voor **standaard 9** (Kwaliteitszorg) tot het oordeel 'voldoende'.

Onderwerp 6. Toetsing

Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over een toetssystematiek die aansluit bij de vormgeving van het onderwijs (kennis, vaardigheden, integratie). De toetscommissie speelt een gedegen rol bij de totstandkoming en kwaliteitsbewaking van toetsen. De onderbouwing en daarmee de navolgbaarheid van gegeven oordelen dient inzichtelijker te worden gemaakt, door een overeenkomstige balans tussen goede- en verbeterpunten. Het panel vindt het een goede zaak dat de opleiding sinds dit studiejaar op alle locaties het vier-ogenprincipe heeft geïntroduceerd voor de beoordeling van de afstudeerwerkstukken.

Het panel is positief over de gebruikmaking van het SROF-formulier voor de beoordeling van de afstudeeronderzoeken. Het raadt de opleiding aan dit formulier ook te gebruiken voor het beoordelen van vrijstellingsverzoeken voor het afstuderen op basis van eerder geschreven afstudeerwerken. De toepassing van het vier-ogenprincipe in dit proces is ook een ontwikkelkans.

Het panel heeft een selectie van toetsen ingezien. Het niveau van de toetsen is voldoende. Het panel raadt de opleiding niettemin aan te streven naar casuïstiek van complexere aard. Dit geldt voor alle programma's.

Alle drie de examencommissies vervullen op adequate wijze hun taken en verantwoordelijkheden.

Op basis van bovenstaande komt het panel voor **standaard 10** (Toetsing) tot het oordeel 'voldoende' voor de afzonderlijke programma's van de opleiding.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Het werkveld is positief over zowel de studenten als de afgestudeerden van THIM. Zowel de Duitse, de Zwitserse als de Nederlandse studenten vinden na hun afstuderen passende banen in het werkveld. Het panel is van oordeel dat alhoewel het gerealiseerde niveau in een aantal gevallen broos is, de eindwerken als resultante van de verschillende opleidingsvarianten wel voldoende blijken te geven van hbo-bachelorniveau.

Niettemin raadt het panel de opleiding aan het gerealiseerde eindniveau stapsgewijs naar een hoger plan te tillen, door onder andere sterkere bemoeienis van de lector bij het afstuderen en de eerder genoemde verdere scholing van docenten op het gebied van onderzoeksvaardigheden.

Op basis van bovenstaande komt het panel voor **standaard 11** (Gerealiseerde leerresultaten) uit op het oordeel 'voldoende' voor alle opleidingsprogramma's.

Algemene conclusie:

Het auditpanel komt op basis van al zijn bevindingen tot een voldoende oordeel voor de vier opleidingsprogramma's van de bacheloropleiding Fysiotherapie. Het panel beoordeelt de standaarden 1 t/m 11 voor het Nederlandse voltijd- en deeltijd programma, het Zwitserse voltijd programma en het Duitse duale programma minimaal als 'voldoende'. Standaard 5 en 7 beoordeelt het panel voor het Duitse programma als goed. Ook het Nederlandse programma (voltijd en deeltijd) wordt op standaard 7 met een goed gewaardeerd. Op basis van de beslisregels voor de Uitgebreide Opleidingsbeoordeling van de NVAO komt het panel daarmee voor de hbo-bacheloropleiding Fysiotherapie van de Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie Thim van der Laan als geheel tot het eindoordeel 'voldoende'.

Het panel adviseert de NVAO om de hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut van de Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie Thim van der Laan voor al haar varianten opnieuw te accrediteren voor een periode van zes jaar.

Den Haag, 6 juni 2018

dr. J.W. Wierda,
voorzitter

I.A.M. van der Hoorn MSc,
secretaris

3. INLEIDING

Scope van de beoordeling

De accreditatiebeoordeling van de Opleiding tot Fysiotherapeut (hierna ook wel aangeduid als opleiding Fysiotherapie) van Thim van der Laan B.V. (hierna ook wel aangeduid als THIM) beslaat het Nederlandse programma in een voltijd, deeltijd en Engelstalige voltijd variant, het Zwitserse programma in voltijd variant en het Duitse programma in duale variant. De gesprekken tijdens de audit waren veelal in het Nederlands en soms (gedeeltelijke) in het Duits of Engels.

Vanaf 1 januari 2015 worden opleidingen in het hoger onderwijs met een vergelijkbare onderwijsinhoud in één (sub)cluster in een bepaalde periode geïnspecteerd. De clusterwijze beoordeling – ook wel clustervisitatie genoemd – heeft als doel de scherpere en de vergelijkbaarheid van de oordelen te bevorderen. Bovengenoemde opleiding van Thim van der Laan B.V. valt samen met diverse verwante opleidingen van andere onderwijsinstellingen in de visitatiegroep 'B Opleiding tot Fysiotherapeut'. Deze opleidingen moeten allemaal in de periode voor 1 mei 2018 beoordeeld worden. De visitatiegroep bestaat naast THIM uit Fontys Hogescholen, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool Utrecht, Hanzehogeschool Groningen, Saxion Hogeschool, Avans Hogeschool, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Hogeschool Leiden, Hogeschool van Amsterdam en Zuyd Hogeschool. THIM heeft de NVAO verzocht om uitstel. De NVAO heeft het verzoek om na 1 mei de aanvraag voor het vernieuwen van de accreditatie in te mogen dienen, ingewilligd. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het vigerende beoordelingskader van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)¹ gebruikt.

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op de elf NVAO-kwaliteitsstandaarden.

Positionering van de opleiding binnen de onderwijsinstelling

THIM is gespecialiseerd in fysiotherapeutisch onderwijs. Zij biedt de bacheloropleiding Fysiotherapie aan, evenals post-bachelor na-/bijscholing. Er wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een onbekostigde opleiding Master of Science Innovation in Rehabilitation.

De bacheloropleiding wordt in Nederland verzorgd in een voltijd- en een deeltijdvariant. De voltijdse variant wordt verzorgd op doordeweekse dagen. Deelnemers van de deeltijd variant volgen het onderwijs 's avonds en in het weekend.

THIM heeft sinds 2015 een internationale klas binnen haar vestiging in Nederland. Dit betreft een voltijd programma dat gelijk is aan het Nederlandstalige programma. De studenten in deze klas van ongeveer tien studenten, komen uit allerlei landen (o.a. Colombia, Aruba, Frankrijk, Oostenrijk, Dubai). De voertaal is Engels, net als de literatuur en de lesstof. Niet alleen buitenlandse studenten kunnen zich aanmelden voor de internationale klas, ook Nederlandse studenten kunnen hiervoor kiezen.

Het curriculum zoals dat in alle varianten van het Nederlandse programma wordt verzorgd, is in 2011-2012 geïmplementeerd.

Sinds 1990 heeft THIM een vestiging in het Zwitserse Landquart. Hier volgen Zwitserse studenten een programma dat qua inhoud vrijwel gelijk is aan het Nederlandse programma. Het betreft eveneens een vierjarige voltijddopleiding, waarvan de studenten 25% van hun studie-uren op de Nederlandse vestiging van THIM volgen. Dit gebeurt in de vorm van studiedagen, begeleiding en toetsing van studenten. Na het behalen van alle studiepunten, ontvangt de student het Nederlandse hbo-bachelordiploma.

---

¹ *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, september 2016*

In Duitsland biedt THIM een eenjarig duaal programma aan dat speciaal is ontwikkeld voor studenten met een Duits diploma Fysiotherapie die zich willen ontwikkelen naar hbo-bachelorniveau. In Duitsland hebben fysiotherapeuten minder bevoegdheden dan in Nederland, waardoor het opleidingsniveau ook iets lager is. Volgens Nuffic staat het Duitse diploma gelijk aan 180 EC van het Nederlandse bachelorprogramma. Op basis van een EVC-procedure wordt vastgesteld of studenten ook daadwerkelijk voor deze vrijstelling van 180 EC in aanmerking komen.

In samenwerking met een tiental Duitse opleiders is een programma ontwikkeld om Duitse fysiotherapeuten verder op te leiden tot hbo-bachelorniveau. De Duitse studenten volgens aan één van de Duitse partnerinstellingen een voorbereidingsprogramma van ruim een jaar. Na afronding van dit voorbereidingsprogramma en na het behalen van de daaropvolgende ingangstoets, kunnen de studenten starten met het éénjarige Duitstalige programma van THIM (60 EC). De studenten moeten beschikken over een baan als fysiotherapeut en een supervisor, zodat zij onder supervisie opdrachten in het werkveld kunnen uitvoeren. Zij volgen acht modules binnenschools onderwijs in Nederland, waar ook de toetsing plaatsvindt.

Ontwikkelingen na de vorige accreditatie

De vorige accreditatie vond plaats in 2011. Het visitatiepanel had destijds een aantal aanbevelingen. In onderstaande tabel zijn deze aanbevelingen benoemd, geflankeerd door de verbetermaatregelen die de opleiding naar aanleiding daarvan heeft doorgevoerd.

Aanbeveling	Doorgevoerde maatregelen
De stages vinden, zo heeft het panel vastgesteld, vooral plaats in praktijken voor fysiotherapie en in mindere mate intramuraal, binnen instellingen. Voor de kennismaking door de studenten met de beroepspraktijk zouden meer intramurale stageplaatsen wenselijk zijn.	THIM is een samenwerkingsverband aangegaan met revalidatiecentrum Boogh, TerGooi ziekenhuis (FysioHolland) en het Daan Theeuwes Centrum voor neurorevalidatie.
Het panel zou een sterkere nadruk op het ontwikkelen van het vermogen tot kritische reflectie bij de studenten willen zien.	Er is een expliciete leerlijn 'onderzoekend vermogen fysiotherapie' ontwikkeld en geïmplementeerd, waarin een kritische en reflectieve houding worden gestimuleerd. Zelfreflectie wordt binnen de opleiding getoetst aan de hand van een portfolio-assessment.
Hoewel de opleiding contacten onderhoudt met het werkveld, acht het panel overleg met een meer systematische vertegenwoordiging van het werkveld van belang. Ook bepleit het panel een regelmatig overleg met de alumni.	Er zijn alumni aan de werkveldcommissie toegevoegd. Er is intensieve samenwerking met partners in het werkveld gerealiseerd, m.n. rondom de minoren. Het werkveld wordt uitgenodigd om aanwezig te zijn bij presentaties van eindwerken.
Omdat bij de opleiding in Nederland de studenten de scripties kunnen schrijven in een groep van 2 of 3 studenten, is de bijdrage van de individuele studenten niet altijd traceerbaar. Het panel bepleit een duidelijker beoordelingsystematiek op dit punt. In Duitsland schrijven de studenten de scripties ook in een groep, maar daar wordt per individuele student gedifferentieerd.	De studenten schrijven de scriptie individueel. Dit geldt voor alle opleidingsvarianten. In het eindgesprek vindt een check plaats op de kennis en vaardigheden van de student m.b.t. de competentie 'kennis delen en wetenschap beoefenen'. Hierin wordt o.a. beoordeeld of de student het stuk zelf geschreven heeft en of hij inderdaad voldoende kennis en vaardigheden heeft opgedaan m.b.t. deze competentie. Voor iedere student wordt het afstudeerwerk volgens het vier ogen-principe beoordeeld.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

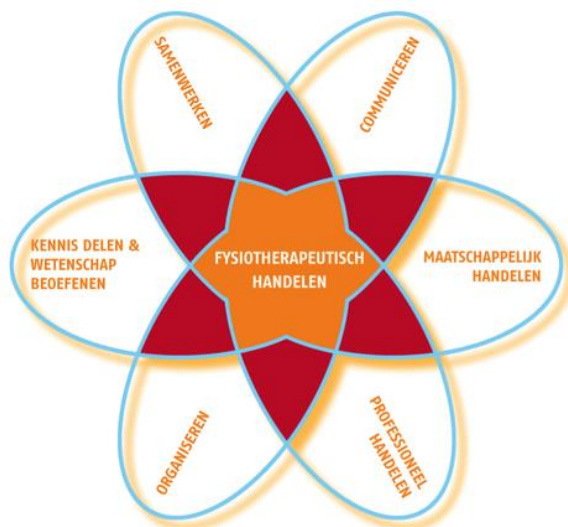
Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

Het uitgangspunt in het opleidingsprofiel van de opleiding Fysiotherapie van THIM wordt gevormd door het Beroepsprofiel Fysiotherapie en het daarop gestoelde Landelijk Opleidingsprofiel Bachelor Fysiotherapie. Het huidige Beroepsprofiel Fysiotherapie is in 2014 geactualiseerd en vastgesteld door het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF). Het StudieRichtingsOverleg Fysiotherapie (SROF) heeft in 2017 aan de hand van het geactualiseerde beroepsprofiel een onderliggend opleidingsprofiel ontwikkeld, inclusief een Body of Knowledge & Skills. De opleiding Fysiotherapie van THIM participeert in het SROF en conformeert zich aan het landelijk opleidingsprofiel. Dit betekent dat zij voor haar opleiding de landelijk overeengekomen competenties hanteert.

Het landelijk Beroepsprofiel is opgebouwd aan de hand van de CanMEDS-rollen in het CanMEDS-competentieraamwerk (RCPSC, 2005). Het CanMEDS-model kan worden toegepast op alle beroepen in de gezondheidszorg. Het wordt steeds toegespitst op een specifiek zorgberoep door per rol kernvaardigheden te definiëren voor het specifieke beroep. Het SROF heeft de zeven geformuleerde CanMEDS-rollen/competenties uit het KNGF-profiel uitgewerkt in het Landelijk Opleidingsprofiel Bachelor Fysiotherapie. Dit heeft geleid tot 107 indicatoren, die wat het SROF betreft relevant en passend zijn voor een beginnend beroepsbeoefenaar.

Figuur 1. Het CanMEDS-model met in de kern het fysiotherapeutisch handelen en daaromheen de zes algemene competenties voor beroepen in de gezondheidszorg.

Overname door de opleiding van de competenties uit het landelijk opleidingsprofiel impliceert dat de beoogde leerresultaten inhoudelijk aansluiten op de eisen die vanuit het beroepenveld aan een beginnend fysiotherapeut worden gesteld. Een brede vertegenwoordiging van het beroepenveld heeft immers aan de validatie van het profiel bijgedragen. Bij het opstellen van het landelijk Beroepsprofiel is bovendien rekening gehouden met internationale kaders en richtlijnen. De actualiteit van de beoogde leeruitkomsten, zo is het panel gebleken, is één van de onderwerpen die de opleiding bespreekt met haar Raad van Advies.

Bij het opstellen van zowel het beroepsprofiel als het opleidingsprofiel is rekening gehouden met de geldende eisen die vanuit nationaal en internationaal perspectief worden gesteld. Dit betekent dat de beoogde leerresultaten aantoonbaar aansluiten bij het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF6) en bij de internationaal geformuleerde niveaumenmerken op EQF6 niveau, opgesteld door het Europese netwerk van fysiotherapieopleidingen (ENPHE).

De beoogde leerresultaten zijn hetzelfde voor alle programma's en varianten van de opleiding.

Internationalisering

De opleiding is actief lid van het European Network of Physiotherapy in Higher Education (ENPHE). Onder andere via dit netwerk houdt de opleiding zicht op de ontwikkelingen binnen het fysiotherapeutisch onderwijs in andere Europese landen.

Bij het opstellen van het landelijk profiel zijn de in de gezondheidszorg wereldwijd gehanteerde CanMEDS-rollen gebruikt en is rekening gehouden met EQF6 voor fysiotherapeuten. De competenties uit het Landelijk Beroepsprofiel hebben op zichzelf geen expliciete internationale focus. Van een hogeschool die zichzelf als internationaal bestempelt, verwacht het panel een duidelijke visie op internationalisering. Deze heeft het niet kunnen ontdekken. Dit neemt overigens niet weg dat de opleiding wel enkele uitwerkingen van internationalisering in haar programma heeft opgenomen (zie standaard 3). De vraag is echter welke visie/doelen aan deze uitwerkingen ten grondslag liggen. Welke rol spelen interculturele en internationale competenties in het werkveld dat de opleiding bedient of wil bedienen? Is het daartoe nodig om extra competenties/leerdoelen aan de opleiding te verbinden die erop toezien dat studenten na afronding van hun studie ook daadwerkelijk in staat zijn om in het buitenland aan de slag te gaan als fysiotherapeut? Zo ja, welke kennis en vaardigheden moeten studenten aanleren om deze competenties te behalen? Het panel raadt de opleiding aan om op basis van dit soort vragen de positie van internationalisering binnen het curriculum te verduidelijken.

Onderzoek

Op het gebied van onderzoek volgt THIM de aanbevelingen uit het rapport 'Beoordelen is mensenwerk' (Andriessen en Manders, 2014). Dit betekent dat studenten met name in staat moeten zijn om een gekozen aanpak en de daaruit voortkomende resultaten te verantwoorden en erop te reflecteren. Tevens moeten zij een kritische houding kunnen aannemen ten aanzien van modellen, theorieën en onderzoeksresultaten van anderen, en deze kunnen toepassen in de eigen praktijk, indien opportuun. Daarnaast moet de hbo-bachelor fysiotherapeut zelf een onderzoekscyclus kunnen uitvoeren met een 'rode draad' van vraag naar conclusie en moet hij in staat zijn om een vernieuwing te realiseren in één specifieke situatie.

Onderzoek komt tot uitdrukking in twee van de rollen/competenties uit het landelijk opleidingsprofiel. Het meest nadrukkelijk komt dit tot uiting in de competentie 'Kennis delen en wetenschap beoefenen', die door de opleiding – vanuit haar profilering – extra van belang wordt geacht. Daarnaast omvat ook de competentie 'Fysiotherapeutisch handelen' aspecten van fysiotherapeutisch (klinisch) onderzoek. Met name screening en diagnostiek zijn onderzoeksgerichte handelingen die zeer specifiek zijn voor het beroep van fysiotherapeut.

Profilering

Alle (bekostigde) Nederlandse fysiotherapie-opleidingen hanteren de competenties uit het landelijk opleidingsprofiel. Niettemin kan elke hogeschool een eigen inkleuring geven aan haar opleiding. In het Beleidsplan 2017-2020 omschrijft THIM haar profilering als volgt:

“Het vak fysiotherapie maakt een stormachtige ontwikkeling door. Net als in de rest van de gezondheidszorg krijgt fysiotherapie steeds meer te maken met nieuwe technologische toepassingen, internationalisering, samenwerking met andere beroepsgroepen en ondernemersvraagstukken over bijvoorbeeld kostenbesparing en efficiëntievergroting. De fysiotherapeut van de toekomst is voorbereid op deze nieuwe ontwikkelingen.

Voorbereiding op de toekomst vraagt om bijzondere aandacht van de hogeschool. Wij streven ernaar om de beste kleine hogeschool te zijn, waar studenten bij voorkeur heen gaan om fysiotherapeut te worden, waarmee zij zich verbonden voelen en waarbij zij na hun afstuderen betrokken blijven. Wij zijn een unieke school, die eigenzinnig is in uitvoering en inhoud en die zich richt op doeners met het lef om zichzelf tegen het licht te houden.”

Op basis van de gevoerde gesprekken met het management en de lector, stelt het panel vast dat de inhoudelijke profilering vooral ligt op het opleiden van fysiotherapeuten die openstaan voor het gebruik van nieuwe technologie. Met het oog op de technologische ontwikkelingen in het bredere zorgdomein, vindt het panel dit een legitieme keuze. Deze focus komt niet zozeer tot uitdrukking in de eindkwalificaties; deze zijn immers gelijk aan de landelijke eindkwalificaties die eveneens door de meeste andere fysiotherapie-opleidingen worden gehanteerd. Het programma is met name de plek waar deze profilering tot uitdrukking komt (standaard 2).

THIM betitelt zichzelf daarnaast als de internationale hogeschool voor fysiotherapie met een vestiging in Zwitserland, een eenjarig duaal programma speciaal gericht op Duitse studenten en met een internationale klas waarin studenten uit het buitenland het Nederlandse programma in het Engels kunnen volgen. Hiermee is THIM inderdaad een internationale hogeschool. De wijze waarop hiervan in het curriculum gebruik gemaakt wordt en studenten hier iets van merken, zou wat het panel betreft nog sterker aangezet kunnen worden (zie Standaard 3, kopje Internationalisering).

THIM onderscheidt zich verder van andere fysiotherapie-opleidingen door het onderwijsconcept dat zij hanteert; dit gaat uit van kleinschaligheid, intensieve begeleiding en community vorming. Daarnaast maakt de hoogte van het collegegeld, dat hoger ligt dan bij de bekostigde hogescholen, dat de studenten een zeer bewuste keuze maken om de opleiding bij THIM te volgen.

Weging en oordeel

De opleiding heeft haar beoogde leerresultaten gebaseerd op het landelijk vastgestelde en gevalideerde beroepsprofiel, waarin rekening is gehouden met internationale kaders en richtlijnen. Voor praktijkgericht onderzoek kiest de opleiding voor een gepast fundament.

De opleiding profileert zich inhoudelijk op het gebruik van technologische innovaties. Daarnaast zijn ook het kleinschalige en persoonlijke onderwijs en het internationale karakter van de hogeschool unieke kenmerken van THIM. Met name de focus en visie op internationalisering in de beoogde leerresultaten zou wat het panel betreft steviger aangezet dienen te worden om passend te zijn met de profilering als internationale hogeschool. Met inachtneming van het ontwikkelpunt op het gebied van internationalisering, stelt het panel vast dat de opleiding met betrekking tot de beoogde leerresultaten in al haar programma's en varianten voldoet aan basiskwaliteit. Het panel beoordeelt standaard 1 dan ook als 'voldoende'.

4.2. Programma

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Bevindingen

Ontwikkeling beroepsvaardigheden

De opleiding legt op een mooie manier de verbinding met de praktijk. In de eerste twee jaar van de opleiding staat iedere onderwijsweek een complexe leertaak (CLT) centraal, die gerelateerd is aan het betreffende onderwijsthema en exemplarisch is voor het werk van een fysiotherapeut. De student krijgt aan het begin van de week (just-in-time) te horen wat de complexe leertaak inhoudt en welk beroepsproduct hij moet opleveren. Binnen de complexe leertaak draait het met name om professioneel fysiotherapeutisch handelen. De leerdoelen van de CLT zijn in het algemeen:

- Het geïntegreerd toepassen van kennis en vaardigheden aan de hand van casuïstiek met daarbij aandacht voor de attitude binnen het professioneel handelen.
- Het maken van producten en het leveren van diensten passend bij het beroep van fysiotherapeut.

In het eerste en tweede jaar lopen de studenten een korte juniorstage. In het laatste jaar vinden twee seniorstages plaats. Deze stages duren beide twintig weken, waarbij de student vierentwintig uur per week besteedt aan patiëntcontact en acht uur per week aan voorbereiding, nawerk, beroepsproducten, toetsing en evaluatie.

De actualiteit en praktijkgerichtheid van het programma worden tevens gevoed door de praktijkervaring van het docententeam; een aanzienlijk deel van hen is naast docent bij THIM tevens werkzaam in het werkveld. De verbinding met de praktijk wordt nog verder versterkt doordat in de beide locaties van THIM in Nieuwegein tevens samenwerkingspartners als FysioHolland, GoFysio, Fysioroadmap en Motekforce link gevestigd zijn. In Zwitserland brengen de studenten met regelmaat bedrijfsbezoeken, zoals bij Hocoma, "Rehaklinik Zihlschlacht" en het "Paraplegikerzentrum Nottwil".

Ook de wijze waarop de opleiding haar minoren organiseert, zorgt ervoor dat studenten in aanraking komen met de beroepspraktijk. THIM biedt in het Nederlandse programma een breed palet van minoren aan, waarvan een deel verzorgd wordt door mensen uit het werkveld of door gespecialiseerde (gast)docenten. Deze constructie maakt het mogelijk om relatief snel in te spelen op actuele ontwikkelingen. Het panel zag hiervan enkele voorbeelden, zoals een recent ontwikkelde minor over NEURAC-therapie samen met REDCORD Nederland. Overigens merkt het panel op dat de opleiding ervoor moet waken dat het onderwijs onafhankelijk blijft en niet bepaald zal gaan worden door (commerciële) partijen uit de industrie.

Verder is de opleiding op dit moment in gesprek met de werkveldcommissie over het verhogen van de aandacht voor interdisciplinaire casuïstiek. Hiertoe heeft de opleiding contact met het Daan Theeuwes Centrum over de ontwikkeling van een minor waarin interdisciplinariteit binnen de revalidatie een belangrijke rol zal gaan spelen. De minoren vormen een mooi middel om actualiteiten de opleiding in te halen, zo ervaart het panel. Het geeft de opleiding mee om ontwikkelingen die voor iedere fysiotherapeut van belang zijn, niet (alleen) in een minor te verwerken, maar deze te integreren in het basiscurriculum, dat door alle studenten wordt gevolgd. Een voorbeeld hiervan is de inzet op positieve gezondheid en preventie, hetgeen momenteel nog onderbelicht is in het curriculum.

De ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden

De leerlijn onderzoekend vermogen fysiotherapeut (OVF-lijn) is geïntegreerd in het Nederlandse programma. Het programma van jaar 1 bestaat uit vijf periodes. De OVF-lijn komt in al deze periodes aan de orde. Dit start in periode 1 met het duidelijk maken van de relevantie van onderzoekend vermogen door in kleine opdrachten te ervaren wat wetenschap kan betekenen voor het werk van een fysiotherapeut. In de daaropvolgende periodes leert de student beargumenteerd meetinstrumenten kiezen en onder begeleiding de diagnostische validiteit van meetinstrumenten in beeld te brengen, de toepasbaarheid van een Randomized Controlled Trial te beoordelen en te beschrijven hoe een onderzoek naar prognostiek is opgezet.

In het tweede leerjaar zijn de lessen gericht op het aanleren van wetenschappelijke kennis en vaardigheden, die de student nodig heeft om te komen tot het afstudeeronderzoek. Zowel kwantitatief als kwalitatief onderzoek komen aan bod. Zo is de zesde periode gericht op statistiek en de toepassing daarvan in het proces van klinisch redeneren. In de daaropvolgende periode ligt de focus op kwalitatief onderzoek. In periode acht moeten de studenten een casestudy schrijven en in de periode daarna een 'critically appraised topic'. In periode tien, de afsluitende periode van de OVF-lijn, bereidt de student zich voor op het afstudeerwerkstuk door het opzetten van het startdocument.

Het afstudeeronderzoek voert de student verder uit in het vierde jaar. Het afstudeeronderzoek bestond tot dit jaar uit een literatuuronderzoek of een praktijkgericht onderzoek. Vanaf het studiejaar 2017-2018 betreft het voor iedere student een praktijkgericht onderzoek.

Ruim twee jaar geleden heeft THIM het lectoraat Innovatie in Fysiotherapie opgericht, geleid door twee lectoren. Er is een kenniskring geformeerd, waarin zes docenten uit Nederland en zes docenten uit Zwitserland participeren. Eén lector is gehuisvest in Nederland, de ander in Zwitserland. De onderzoeksthema's van het lectoraat zijn toegespitst op ziekteperceptie, technologie en fitheid & gedrag. De lectoren overleggen regelmatig met de teamleiders over de OVK-lijn. Het lectoraat is tevens betrokken bij de afstudeeronderzoeken. Studenten kunnen afstuderen op een (deel)onderzoek van het lectoraat.

Het panel concludeert dat de studenten, aan de hand van deze leerlijn, voldoende onderzoeksvaardig worden. Het panel raadt de opleiding aan om binnen de OVF-lijn de aansluiting met de praktijk te versterken, zeker daar waar het gaat om het werken aan grote complexiteiten (complexe cliënten met meerdere aandoeningen en/of multiproblematiek) aan het eind van de leerlijn.

Zwitserland

Het Zwitserse programma is weliswaar iets anders gestructureerd, maar de inhoud van het programma is grotendeels gelijk aan het Nederlandse programma. Dit betekent dat ook de Zwitserse studenten in voldoende mate in aanraking komen met het doen van fysiotherapeutisch onderzoek en met opdrachten uit en stages in de beroepspraktijk om ervoor te zorgen dat zij zich de praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden en de beroepsvaardigheden eigen kunnen maken.

De minoren in het Zwitserse programma zijn klein van omvang en zijn voor iedere student hetzelfde. In iedere periode wordt een minor verzorgd. In P1 en P2 en in H4 en H5 zijn de minoren gericht op kennis van onderzoek en de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden. In P3 en H3 kennen de minoren de vorm van een korte meeloopstage. De Zwitserse studenten lopen in het laatste deel van de opleiding (H6, K1 en K2) drie praktijkstages van vier maanden. In Zwitserland is het gebruikelijk dat studenten zowel een stage in een eerstelijns- als in een tweedelijns kliniek lopen, zo vernam het panel in gesprek met de Zwitserse studenten.

Duitsland

De Duitse studenten volgen de studie in duale vorm, waardoor de verbondenheid met de beroepspraktijk automatisch gerealiseerd wordt. Zij gebruiken hun werkplek om opdrachten uit te voeren en hun portfolio op te bouwen. De studenten in het Duitse programma krijgen in het voorbereidende programma, verzorgd door één van de samenwerkingspartners, drie modules waarin evidence based practice aan de orde komt. Zij leren onder andere zelfstandig vakliteratuur zoeken, een vraagstelling operationaliseren en een onderzoeksmethodiek te kiezen. In de laatste module van het voorbereidende programma gaan de studenten alvast aan de slag met het opstellen van het startdocument voor hun afstudeeronderzoek ter voorbereiding op het instromen in het laatste jaar van het bachelorprogramma van THIM.

In het bachelorprogramma werken studenten tijdens modules 4 en 5 aan de competentie 'kennis delen en wetenschap beoefenen'. In module 8 mondt dit uiteindelijk uit in de oplevering van het afstudeeronderzoek.

Weging en Oordeel

De werkveldcommissie voedt de opleiding met actuele thema's. De praktijkervaring van de docenten draagt bij aan de actualiteit en praktijkgerichtheid van de opleiding. Door middel van de relatief snelle ontwikkeling van nieuwe minoren, in samenwerking met partners, wordt met name in het Nederlandse programma een hoog actualiteitsgehalte gerealiseerd.

De Nederlandse en de Zwitserse studenten worden via de leerlijn Onderzoekend Vermogen Fysiotherapie in voldoende mate in de gelegenheid gesteld om hun onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen. Het Duitse programma kent modules gericht op evidence based practice en het uitvoeren van praktijkgericht onderzoek. De aansluiting met de praktijk binnen de OVF-lijn verdient aandacht, met name daar waar het gaat om complexere vraagstukken.

Het lectoraat levert een relevante bijdrage aan de ontwikkeling van en binnen de onderzoekslijn van de opleiding, onder andere doordat docenten deel uitmaken van de kenniskring en het lectoraat onderzoeksopdrachten voor studenten aanbiedt en begeleidt.

Het panel beoordeelt standaard 2 voor alle varianten met een 'voldoende'.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Bevindingen

Relatie beoogde leerresultaten en programma

De opleiding heeft haar zeven competenties uitgewerkt in drie beheersingsniveaus. Deze drie beheersingsniveaus komen overeen met de drie fasen in de opleiding (propedeutische fase, hoofdfase en transfer/klinische fase). Bij de totstandkoming van de beheersniveaus is gebruik gemaakt van het ZelCom-model. De mate van zelfstandigheid en complexiteit die van studenten wordt verwacht, neemt per fase toe.

De competenties per beheersingsniveau zijn vervolgens vertaald in leerdoelstellingen per fase van het onderwijsprogramma (propedeutische fase, hoofdfase, transferfase). Het panel zag voorbeelden van de uitwerking van deze beheersingsniveaus en de bijbehorende leerdoelstellingen in de verschillende fasen van de opleiding. Deze voorbeelden – uit de leerlijn Onderzoekend Vermogen Fysiotherapie en op het gebied van neurologische casuïstiek – maken duidelijk dat er een opbouw zit in de beheersingsniveaus die inderdaad wordt gekenmerkt door toenemende zelfstandigheid en complexiteit in de uitvoering van de complexe leertaken.

Structuur en opbouw, Nederlands programma, voltijd/deeltijd/internationale klas

Het Nederlandse programma bestaat uit drie onderwijsfasen: propedeusefase (jaar 1), hoofdfase (jaar 2), transferfase (jaar 3 en 4). De eerste twee jaren bestaan uit periodes van acht weken, die alle gerelateerd zijn aan een thema. De thema's vormen een afspiegeling van het fysiotherapeutisch vakgebied, zij het met een zwaartepunt op eerstelijns orthopedische klachten. Wat het panel betreft verdienen tweedelijns problematiek, preventie, comorbiditeiten en gezond ouder worden meer aandacht in het programma.

De thema's kennen een logische volgorde, zo stelt het panel vast. Door de gehele opleiding heen lopen diverse leerlijnen, die zorgen voor samenhang en toenemende complexiteit. Te denken valt aan de leerlijn Onderzoekend Vermogen Fysiotherapie, die zich in elk thema manifesteert zowel in kennis als in de toepassing ervan bij de uitvoering van complexe leertaken. Naast de leerlijn OVF, lopen door het programma ook de leerlijnen Diagnostiek, Behandeling, Preventie, Communicatie en Reflectie. Op basis van de ontwikkelingen in de zorg en in samenspraak met de werkveldcommissie werkt de opleiding momenteel aan de totstandkoming van drie nieuwe leerlijnen, te weten Zelfsturing, Technologie en Interdisciplinair samenwerken. Deze nieuwe leerlijnen zullen in eerste instantie worden geïntroduceerd in jaar 3 en 4. De implementatie in Zwitserland vindt plaats zodra deze in het Nederlandse programma is uitgekristalliseerd. Het Nederlandse programma is als volgt opgebouwd:

Jaar 1 60 EC	Thema 1 Leefstijl en preventie	Thema 2 Weer mobiel	Thema 3 Fysiotherapeutisch handelen bovenste extremiteit	Thema 4 Fysiotherapeutisch handelen onderste extremiteit	Thema 5 De romp als centrum
Jaar 2 60 EC	Thema 6 Neurorevalidatie	Thema 7 Fysiotherapeutisch handelen	Thema 8 Sport- en werk gerelateerde klachten	Thema 9 Musculoskeletaal	Thema 10 Probleemoplossend vermogen bij diverse casuïstiek
Jaar 3 60 EC	Minoren 2x	Thema 11 Transferonderwijs verdieping leerstof thema's 1 t/m 10	Thema 12 Transferonderwijs verdieping leerstof thema's 1 t/m 10	Minor Startdocument	Minoren 2x
Jaar 4 60 EC	Stage 1 en 2 (50 EC) en afstudeerwerkstuk (10 EC)				

Figuur 2. Overzicht van het Nederlandse programma

Het is het panel, op basis van de getoonde voorbeelden en gevoerde gesprekken, duidelijk dat het programma zowel horizontale als verticale samenhang vertoont en dat sprake is van een toenemende complexiteit waar het de realisatie van leerdoelen en - daarmee indirect – competenties betreft.

Structuur en opbouw, Zwitserland

In Zwitserland is het hoger onderwijs van oudsher nog iets traditioneler van aard. Om in aanmerking te komen voor erkenning van het diploma door de Zwitserse overheid moet het programma van THIM passen in het Zwitserse onderwijssysteem, dat nog sterk uitgaat van de vakinhoud/basisvakken. Dit betekent dat met name de naamgeving van de vakken anders is, maar dat de inhoud van het programma gelijk is. Het Zwitserse programma is opgebouwd aan de hand van drie zuilen: kennis, vaardigheden en integratie. In onderstaand overzicht is weergegeven uit welke vakken een zuil bestaat. Elke periode wordt vormgegeven door een combinatie van vakken uit de kennis-, vaardigheden- en integratiezuil.

Kennis (K)	Vaardigheden (V)	Integratie (I)
Fysiologie	Bewegingstherapie	Centraal vak fysiotherapie (CVF)
Psychologie	Onderzoek	Themaweken
Anatomie	Fysiotherapie	Wetenschappelijk werk
Pathologie	Massage	Communicatie
Theorie fysiotherapie	Centraal neurologisch	Klinisch onderwijs
	Ademhalingstherapie	

Figuur 3. De drie zuilen uit het Zwitserse programma

In het Zwitserse programma is elk studiejaar opgebouwd uit drie periodes van dertien weken. Hiermee hanteert de opleiding de periode-indeling zoals die in Zwitserland gebruikelijk is. Onderstaande overzicht toont de structuur van het programma.

	Periode 1	Periode 2	Periode 3
Propedeuse Jaar 1, 60 EC	Propedeuse 1 – P1 18 EC	Propedeuse 2 – P2 18,5 EC	Propedeuse 3 – P3 23,5 EC
Hoofdphase Jaar 2-3, 120 EC	Hoofdphase 1 – H1 20 EC	Hoofdphase 2 – H2 18 EC	Hoofdphase 3 – H3 22 EC
	Hoofdphase 4 – H4 19 EC	Hoofdphase 5 – H5 21 EC	Hoofdphase 6 – H6 20 EC (stage)
Klinische fase Jaar 4, 60 EC	Klinische fase 1 – K1 25 EC (Stage)	Klinische fase 2 – K2 25 EC (Afstudeerstage)	Klinische fase 3 – K3 10 EC (Afstudeerwerkstuk)

Figuur 4. Overzicht van het Zwitserse programma

In een matrix heeft de opleiding nauwkeurig uitgewerkt welke vakken in welke periode aan de orde komen. Diverse vakken komen vrijwel elke periode aan de orde. Voorbeelden hiervan zijn fysiologie en fysiotherapeutisch onderzoek. Het panel heeft de modulebeschrijvingen van deze vakken bekeken en stelt vast dat er sprake is van een duidelijke opbouw van lesstof over de jaren heen. Zo start het vak Fysiotherapeutisch onderzoeken in het eerste jaar met de palpatie van respectievelijk de bovenste extremiteiten, de onderste extremiteiten en de bloedvaten en zenuw- en spierfunctie. In het tweede jaar gaat dit over in het uitvoeren van lichamelijke onderzoeken van de onderste en bovenste extremiteiten en van de palpatie van de wervelkolom. In het derde jaar doen de studenten lichamelijk onderzoek aan de wervelkolom.

De samenhang van de vakken binnen een periode werd het panel onvoldoende duidelijk. Het panel beveelt aan om de onderlinge relatie tussen vakken in een periode te overdenken en beter uit te werken.

Duitsland (dual, 1 jaar)

Een duale opleiding wil zeggen 'werkend leren'. Dit betekent dat studenten een baan als fysiotherapeut hebben, waar zij opdrachten vanuit de opleiding uitvoeren die zij opnemen in hun portfolio. De studenten komen acht weekenden naar Nederland om onderwijs te volgen en binnenschoolse opdrachten en toetsen te maken. De opbouw van het Duitse programma is sterk gerelateerd aan de zeven beroepscompetenties. Elk lesblok ligt de focus op één of twee kerncompetentie. Deze wordt ondersteund door één of enkele complementaire competenties. Per lesweekend is er een modulehandleiding beschikbaar. De in de modulehandleidingen geformuleerde leerdoelen, sluiten aan bij de ontwikkeling van de kerncompetentie(s) die dat betreffende weekend centraal staat. De lessen, literatuur en opdrachten zijn eveneens toegespitst op deze specifieke rol van de fysiotherapeut.

Voorbereidend programma	Semester 1				Semester 2			
	Afstudeerwerkstuk							
	Portfolio							
	Module 1 The learning professional	Thema 2 Shared Decision Making in physiotherapy	Thema 3 Evidence Based interventions	Thema 4 Moving for health	Thema 5 Using peer-reviewing in professional development	Thema 6 Working in interprofessional health care	Thema 7 Managing health care	Thema 8 Future proof professional in physiotherapy
²	F: 2 C: 1	F: 1 C: 6	F: 1 C: 3	F: 4 C: 7	F: 1, 2 C: 4, 7	F: 5 C: 3	F: 6 C: 4	F: 2, 7 C: 1, 3-6

Figuur 5. Overzicht van het Duitse programma

Algemeen

Het panel stelt vast dat in de theoretische vakken als anatomie, fysiologie en pathologie, de (landelijke) Body of Knowledge wordt behandeld. De (landelijke) Body of Skills wordt aangeleerd tijdens vaardigheidslessen. Op basis van de bekeken documentatie en de gevoerde gesprekken raadt het panel de opleiding aan om in al haar programma's meer aandacht te hebben voor hoog complexe vraagstukken (bv. meer casussen met comorbiditeiten, preventie gericht op specifieke populaties).

Verder merkt het panel op dat de opleiding zich met haar programma sterk richt op de klassieke, eerstelijns praktijk. Het panel heeft, met name in het Nederlandse programma, weinig gelezen en gehoord over tweede- en derdelijns fysiotherapeutische zorg. Ook de ontwikkeling van de anderhalvelijnszorg is iets waar de opleiding meer aandacht voor dient te hebben. Het panel waardeert de inspanningen die de opleiding de afgelopen jaren heeft verricht om de samenwerking met revalidatiecentra te vergroten en in gezamenlijkheid lessen te ontwikkelen. Het panel is echter van oordeel dat de diversiteit in stageplekken nog steeds te beperkt is en met name bestaat uit eerstelijns praktijken. In het huidige sterk bewegende zorgveld kan meer aandacht worden gegeven aan grensverkenning en samenwerking met andere echelons en disciplines. Het is noodzakelijk dat de opleiding zich op dit terrein haar netwerk van stageplakken vergroot om ervoor te zorgen dat de afgestudeerden na hun studie ook binnen een tweede- of derdelijns praktijk aan de slag kunnen.

Internationalisering

Met een dependance in Zwitserland en een speciaal voor de Duitse markt ontwikkelde duale opleiding, kan THIM worden beschouwd als een internationale hogeschool. In de programma's wordt rekening gehouden met de 'thuissituatie' van de Duitse, Zwitserse en Nederlandse studenten. Het zorgstelsel in deze drie landen verschilt immers van elkaar en ook de positie van de fysiotherapeut is niet hetzelfde in de drie landen.

Het aanbieden van een fysiotherapeutisch programma in drie verschillende landen, betekent echter niet per definitie dat de hogeschool ook internationaal georiënteerde studenten aflevert. In het programma van jaar 1 en 2 heeft het panel weinig kunnen vinden over internationale/interculturele kennis en vaardigheden. Met name het kunnen omgaan met patiënten met een andere culturele achtergrond is voor het beroep van fysiotherapeut van belang, zo is het panel van oordeel. Zaken als ziekte- en pijnperceptie, maar ook benaderingswijzen kunnen per cultuur verschillen.

² F staat voor Focus competentie | C staat voor complementaire competentie | De cijfers representeren de zeven competenties, 1. Fysiotherapeutisch handelen, 2. Professioneel handelen, 3. Communiceren, 4. Maatschappelijk handelen, 5. Samenwerken, 6. Organiseren, 7. Kennis delen en wetenschap beoefenen.

Daarnaast heeft het panel niet kunnen vaststellen dat de studenten uit de drie landen met elkaar samen opdrachten uitvoeren, waarin bijvoorbeeld het Nederlandse zorgsysteem wordt vergeleken met het systeem in Duitsland en/of Zwitserland. Dit soort opdrachten maken dat studenten vanuit een ander perspectief naar het Nederlandse zorgstelsel en het vak van fysiotherapeut leren kijken.

De internationale klas, die in 2015 van start is gegaan op de vestiging in Nederland, is een mooie stap om de aandacht voor internationale en interculturele kennis en vaardigheden te vergroten. In de internationale klas gebeurt dit vanzelfsprekend door de wisselwerking tussen studenten uit verschillende delen van de wereld. Het panel raadt de opleiding aan te zoeken naar mogelijkheden om de internationale studenten in enkele opdrachten samen te laten werken met Nederlandse studenten om op die manier in ieder geval de ontwikkeling van interculturele communicatie te stimuleren.

De China-minor over oosterse genees- en behandelwijzen, die in het Nederlandse programma wordt aangeboden is overigens wel een heel mooi voorbeeld van het verbreden van het perspectief van studenten op het zorgsysteem in Nederland. Het panel is hier positief over. Daarnaast biedt THIM haar studenten ruim de gelegenheid om stage te lopen in het buitenland. Een stage in het buitenland is niet verplicht. Dit betekent dat niet alle studenten als vanzelf hun interculturele vaardigheden ontwikkelen. Het panel ziet op het vlak van internationalisering (at home) diverse ontwikkelkansen voor THIM.

Weging en Oordeel

De opleiding heeft de zeven competenties uitgewerkt naar drie passende beheersniveaus, die vervolgens zijn vertaald in leerdoelstellingen per fase. De opbouw in complexiteit en zelfstandigheid wordt duidelijk in de uitvoering van de complexe leertaken. De theorievakken en de vaardigheidslessen dragen bij aan de uitvoering van de complexe leertaken, die op hun beurt bijdragen aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. In de totstandkoming van het oordeel op deze standaard neemt het panel verder mee dat de complexiteit van de complexe leertaken, met name in de hoofdfase van de opleiding, verhoogd dient te worden. Ook de aandacht voor tweede- en derdelijns fysiotherapie, met name in de vorm van stageplaatsen, dient te worden verhoogd.

De drie programma's vertonen – elk op hun eigen wijze – samenhang over de periodes/jaren heen; de samenhang tussen de vakken binnen een periode vraagt in het Zwitserse programma om nadere uitwerking.

In haar overwegingen neemt het panel verder mee dat de opleiding reeds een aantal mooie voorbeelden van internationaliseringsaspecten kent, maar er op dit vlak toch ook nog diverse ontwikkelmogelijkheden zijn.

Al met al beoordeelt het panel Standaard 3 voor alle programma's met het oordeel 'voldoende'.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Bevindingen

Het didactisch concept van THIM is gestoeld op de principes van zowel het sociaal-constructivisme als het connectivisme. Dit betekent dat de opleiding waarde toekent aan het construeren van kennis in interactie met anderen en tevens belang hecht aan kennisverwerving via zowel sociale als digitale netwerken. Aan de hand van het 4C-ID-model heeft de opleiding haar onderwijs ontwikkeld. Het 4C-ID-model gaat uit van het combineren van kennis, vaardigheden en houding aan de hand van het uitvoeren van complexe leertaken. Iedere week moeten studenten van THIM aan de slag met een nieuwe complexe leertaak (CLT), geflankeerd door ondersteunende activiteiten (OAC), deeltaakoefeningen (DTO) en zelfstudie. Tijdens de uitvoering van complexe leertaken krijgt de student feedback van zijn docent en van medestudenten. Aan de hand van deze feedback kan de student zich verder ontwikkelen.

In het Duitse programma werken de studenten zowel tijdens hun werk als tijdens het binnenschoolse programma aan de uitvoering van complexe leertaken (CLT).

De bouwstenen van het HILL-concept³ vormen voor de opleiding een leidraad voor de onderwijskundige keuzes die zij maakt. Dit betekent onder andere dat de opleiding actieve werkvormen hanteert, zoals groepsopdrachten, vaardigheidslessen, workshops en rollenspellen.

In alle programma's van THIM speelt ook de digitale leeromgeving een belangrijke rol. In het Zwitserse programma is de vrijdag bedoeld voor zelfstudie. En het Nederlandse programma kent zogenoemde ALP-uren, waarin vrij leren centraal staat. De studenten kunnen hiertoe gebruik maken van het Advanced Learning Platform (ALP) dat THIM samen met diverse (werkveld)partners heeft ontwikkeld. Dit platform voorziet de studenten van extra informatie, cursussen, seminars, etc. Loopt een student tegen een probleem aan dan kan hij via ALP op zoek naar informatie om zijn vraagstuk op te lossen. Het platform is speciaal ontworpen om kennis met elkaar te delen en van elkaar te leren. Naast de studenten hebben ook docenten, professionals en partners van THIM toegang tot ALP. Het ALP draagt bij aan het zelflerend vermogen van de studenten, zo stelt het panel vast. De studenten met wie het panel sprak, zouden graag zien dat de ALP-uren niet meer verplicht op school hoeven worden doorlopen. Aangezien het ALP vanuit elke locatie te benaderen is, pleiten de studenten ervoor hen de mogelijkheid te bieden deze uren ook thuis in te vullen.

De Duitse studenten maken tevens gebruik van de digitale omgeving om tijdens het buitenschoolse programma contact te onderhouden met hun collega's en elkaar van feedback te voorzien.

Weging en Oordeel

De opleiding hanteert voor al haar programma's activerende werkvormen, die aansluiten bij de didactische uitgangspunten van de opleiding. De complexe leertaken maken dat studenten iedere week worden uitgedaagd om zich nieuwe kennis en vaardigheden eigen te maken. De digitale leeromgeving biedt de studenten kansen om deels hun eigen leerproces vorm te geven. De vormgeving van het programma, in alle varianten, draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. Het panel beoordeelt standaard 4 dan ook voor alle programma's als 'voldoende'.

---

³ HILL: *High Impact Learning that Lasts* (Dochy, 2015)

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen*Nederland en Zwitserland*

Scholieren met een havo- of vwo-diploma zijn toelaatbaar tot het Nederlandse programma, ongeacht het profiel dat zij op de middelbare school hebben gevolgd. Ditzelfde geldt voor studenten met een afgeronde mbo-4 opleiding. Studenten die een buitenlandse equivalent van deze Nederlandse vooropleidingen hebben gevolgd, zijn in principe ook toelaatbaar tot de vestigingen in Nieuwegein, evenals in Landquart (Zwitserland). Studenten die geen passende vooropleiding hebben gevolgd en 21 jaar of ouder zijn, moeten een ingangstoets maken om te bepalen of zij toelaatbaar zijn tot de opleiding.

Studenten met een relevante vooropleiding, zoals bewegingswetenschappen of de ALO komen in aanmerking voor vrijstellingen. Vrijstellingsverzoeken worden behandeld door de examencommissie.

Zowel in het Nederlandse als in het Zwitserse programma zijn geïnteresseerde studenten verplicht een intakegesprek te voeren. Het doel van dit gesprek is om studenten te informeren over de inhoud en de vormgeving van de opleiding, zodat zij een weloverwogen keuze kunnen maken. THIM benut dit gesprek tevens om in te kunnen schatten of een student voldoende gemotiveerd is om de opleiding te volgen. De opleiding biedt geïnteresseerden tevens de mogelijkheid om een dag mee te lopen in de opleiding.

Duitsland

In het Duitse zorgsysteem is een verwijzing nodig van een arts om naar de fysiotherapeut te kunnen. De arts stelt de diagnose en bepaalt tevens de behandelwijze en de duur daarvan. De fysiotherapeut heeft in Duitsland minder handelingsvrijheid en verantwoordelijkheid. Fysiotherapeutische opleidingen in Duitsland zijn over het algemeen vergelijkbaar met het Nederlandse mbo-niveau. Steeds vaker willen studenten met een Duits diploma Fysiotherapie toch een niveau hoger. Hiertoe werkt THIM samen met een aantal Duitse onderwijsinstellingen die hun studenten via THIM van mbo- naar hbo-bachelorniveau willen opleiden.

Studenten met een Duits diploma Fysiotherapie die in aanmerking willen komen voor de opleiding bij THIM, volgen in Duitsland een uitgebreid voorbereidend programma (pre-bachelor) van 14 maanden, waarin zij lessen volgen, opdrachten maken en hun portfolio opbouwen. Het portfolio moet uiteindelijk duidelijk maken dat de student beschikt over het vereiste instapniveau voor het eenjarige Duitse THIM-programma. Daarenboven maken de studenten een ingangstoets dat hen, in geval van een positief resultaat, toegang geeft tot de opleiding.

Omdat het Duitse programma als duale opleiding wordt aangeboden, is het noodzakelijk dat de student reeds werkzaam is als fysiotherapeut en begeleid kan worden door een supervisor (collega) op ten minste bachelorniveau.

Weging en Oordeel

Het panel concludeert dat THIM voor het Nederlandse en het Zwitserse programma de wettelijke (Nederlandse) eisen hanteert voor instromende studenten. Het intakegesprek dat de opleiding voert met aankomende studenten, acht het panel toereikend. Het panel komt dan ook tot een 'voldoende' voor standaard 5 voor het Nederlandse en het Zwitserse programma.

Voor het Duitse programma beoordeelt het panel standaard 5 met een 'goed'. Doorslaggevend hierin is de geëigende afstemming met de Duitse partnerinstellingen, in samenwerking waarmee een passend en intensief voorbereidingsprogramma wordt aangeboden.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

Nederland

Het docententeam dat in Nederland het programma verzorgt, bestaat uit 34 docenten in vaste dienst. Afgezet tegen het aantal studenten levert dit een docent-studentratio op van ongeveer 1:18. Ongeveer 75% van de docenten heeft een masterdiploma. Twee docenten, waaronder de lector, hebben een PhD en één docent bereidt zich op dit moment voor op een PhD-traject. Het panel raadt de Nederlandse opleiding aan om, gezien de gestelde doelen met betrekking tot praktijkgericht onderzoek en technologische innovaties, alle docenten op te schalen naar masterniveau. Deze aanbeveling moet tevens worden gezien vanuit het perspectief van de door de KNGF beoogde verhoging van het beroepsniveau voor een fysiotherapeut van bachelor naar master. Ook raadt het panel de opleiding aan na te denken over haar promotiebeleid, dat op dit moment niet is vastgelegd.

Zwitserland

Het docententeam dat het Zwitserse programma verzorgt, bestaat uit 19 docenten. Afgezet tegen het aantal studenten in deze opleiding levert dit een docent-studentratio op van 1:17. Het Zwitserse docententeam kent verhoudingsgewijs een zeer hoog opleidingsniveau; met uitzondering van één docent is iedereen mastergeschoold. Vier docenten hebben een PhD.

Duitsland

Het buitenschoolse deel van het Duitse programma wordt begeleid door vijf docenten. Het binnenschoolse deel wordt in Nederland verzorgd. Hier dragen negen docenten aan bij. Afgezet tegen het aantal studenten in dit programma levert dit een docent-studentratio op van 1:19.

Voor alle landen geldt dat de docenten die werkzaam zijn binnen de klinische vakken relevante klinische praktijkervaring hebben of werken in een fysiotherapiepraktijk. Het docententeam vertegenwoordigt een scala aan specialismen, waaronder sportfysiotherapie, manuele therapie, management in de zorg, bewegingswetenschappen, onderzoek, neuro-revalidatie, oosterse geneeswijzen, psychosomatiek en bekkenbodemp- en lymfetherapie. Ook bezit het team specialisten op onderwijskundige gebieden, zoals orthopedagogiek, onderwijsinnovatie en didactiek.

Voor de minoren haalt de opleiding soms docenten van buiten. Er zijn op dit moment vijf 'vaste' externen. Dit betreft naast een kinderfysiotherapeut, ook specialisten op het gebied van bewegingswetenschappen, neuro-revalidatie en fysiotherapeutisch onderzoek. De twee externe onderzoeksspecialisten beschikken over een PhD.

Het panel acht de docententeams voldoende in staat om de huidige programma's te verzorgen, met dien verstande dat specialistische kennis op een aantal, voor de fysiotherapie relevante vakgebieden, ontbreekt. Het panel kan zich voorstellen dat de afwezigheid van specialisten op terreinen als hart-long-vaat fysiotherapie, geriatrie en oncologie, er bovendien debet aan is dat het THIM niet gemakkelijk afgaat om intramurale stageplaatsen te organiseren. Hier ligt wat het panel betreft ruimte voor ontwikkeling.

Vrijwel alle docenten hebben het certificaat Basis Didactische Bevoegdheid behaald of zij hebben een vergelijkere kwalificatie. De studenten zijn tevreden over hun docenten. De docenten benaderen hun studenten als (toekomstige) collega's en de studenten waarderen deze houding. De lijnen tussen studenten en docenten zijn kort.

De docenten gaven in gesprek met het panel aan dat veranderingen soms zo snel gaan binnen de opleiding dat zij niet voldoende tijd hebben om zich ergens goed in te verdiepen. Door de familiale en informatieve organisatiecultuur kunnen beslissingen snel genomen worden en veranderingen op korte termijn worden doorgevoerd. Dit heeft echter wel zijn weerslag op sommige medewerkers, zo stelt het panel vast. Zij moeten deze veranderingen realiseren en dit levert voor een aantal van hen een hoge werkdruk op. Het panel vraagt het management hier nadrukkelijk oog voor te hebben en passende maatregelen voor te treffen.

Het panel stelt vast dat de opleiding voldoende professionaliseringsmogelijkheden biedt. Zo ronden de laatste docenten op dit moment hun BDB-training af en hebben meerdere docenten de afgelopen jaren een masteropleiding gevolgd. Ook participeren docenten in SROF-kalibratiebijeenkomsten, bezoekt men ENPHE-bijeenkomsten, wordt ook intern regelmatig met elkaar gekalibreerd en is een aantal docenten lid van de kenniskring van het lectoraat. In relatie tot dit laatste, beveelt het panel de opleiding aan om de docenten die praktijkgericht onderzoek (gaan) begeleiden, ook zelf ervaring op te laten doen met praktijkgericht onderzoek door hen te laten participeren in lectoraatsonderzoeken.

Weging en Oordeel

De docententeams die de drie programma's uitvoeren, dekken de belangrijkste deskundigheden in voldoende mate af. Het panel pleit ervoor specialisten op het gebied van onder andere geriatrie en hart-long-vaat fysiotherapie bij het onderwijs te betrekken, met als neven doel de contacten met intramurale instellingen uit te breiden.

Het panel waardeert het gegeven dat een aanzienlijk deel van de docenten met één been in het werkveld staat. Het opleidingsniveau van de docenten die betrokken zijn bij de uitvoering van het Nederlandse en Duitse programma, is toereikend. Ruim driekwart van hen is mastergeschoold. Het panel acht het evenwel raadzaam om alle docenten op te scholen naar masterniveau, gezien de door de KNGF beoogde verhoging van het startniveau voor fysiotherapeuten. Het Zwitserse docententeam is zeer hoog gekwalificeerd, met 100% master en vier PhD's.

De studenten zijn tevreden over de didactische en coachende kwaliteiten en de benaderbaarheid van hun docenten. De scholingsmogelijkheden zijn op orde. Het panel vraagt het management de werkdruk voor docenten in de gaten te houden.

Het panel is positief over het opleidingsniveau en de didactische kwaliteiten van de docenten, maar ziet aan de andere kant ook nog enkele ontwikkelpunten. Het panel komt daarom voor alle programma's uit op een 'voldoende' voor standaard 6.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Nederland en Duitsland

De studenten uit het Duitse programma volgen hun onderwijsmodules in Nieuwegein. Hier beschikt THIM over twee panden, die zich op ongeveer een kilometer van elkaar bevinden. Op de locatie aan de Newtonbaan wordt klassikaal theorie- en praktijkonderwijs verzorgd. Hier zijn diverse klaslokalen beschikbaar, ingericht met moderne digitale voorzieningen. Ook zijn er verschillende ruimtes ingericht met behandelafels om de praktische vaardigheden te kunnen oefenen. In het gebouw is tevens het servicekantoor van het bedrijf FysioHolland gevestigd.

Op de locatie aan de Archimedeslaan bevindt zich een professioneel ingerichte sportschool, waarin tevens het bedrijf GoFysio is gevestigd. THIM kan gebruik maken van deze sportschool in de uitvoering van haar programma. Op de begane grond zijn naast fitnessstoestellen ook enkele klaslokalen aanwezig. Op de eerste verdieping staan behandelafels en kan een klaslokaalsetting worden gecreëerd om, als dat nodig blijkt, ook klassikaal theorieonderwijs te verzorgen. Tijdens de audit bracht het panel een bezoek aan deze locatie, waar op dat moment studenten bezig waren om een trainingsprogramma uit te voeren met een medestudent als patiënt. Door partnerschappen met onder andere Motekforce Link, beschikt deze locatie aan de Archimedeslaan tevens over hoogwaardige revalidatieapparatuur, zoals de C-Mill, waarmee studenten kunnen oefenen en onderzoeken mee kunnen uitvoeren. Al met al is het panel onder de indruk van de faciliteiten die THIM hier tot haar beschikking heeft.

Zwitserland

THIM heeft ook een vestiging in het Zwitserse Landquart. Hier wordt het Zwitserse programma verzorgd. Het panel zag een video van deze locatie en sprak met docenten en studenten over de faciliteiten aldaar. Het panel stelt op basis van deze informatiebronnen vast dat ook hier de benodigde leslokalen en fysiotherapeutische voorzieningen beschikbaar zijn om het onderwijs op een volwaardige manier te kunnen verzorgen. Op de vestiging in Landquart is tevens een fitness/oefenruimte beschikbaar en zijn diverse onderzoeksfaciliteiten aanwezig ten behoeve van bewegings- en krachtanalyses. In Zwitserland is niet dezelfde hoogwaardige technologische fysiotherapeutische apparatuur beschikbaar als in Nederland. Wel brengen de studenten een bezoek aan Motekforce Link en verzorgt dit bedrijf demonstraties. Ook Hocoma, een Zwitsers bedrijf dat technologische apparatuur ontwikkelt ten behoeve van revalidatietherapie bij neurologische bewegingsstoornissen, wordt door de studenten bezocht.

Digitale voorzieningen

De opleiding beschikt over een digitale leeromgeving (share.thim.nl), waarin studenten studiehandleidingen, lesmateriaal, roosters etc. kunnen vinden. De digitale omgeving is vanaf elke computer en op elk moment benaderbaar voor studenten. Ook de bibliotheek is gedigitaliseerd en biedt toegang tot relevante databanken. De studenten zijn tevreden over deze digitale voorzieningen.

Samen met een aantal partners (DIH, Motekforce Link, FysioRoadmap, Hocoma) die gespecialiseerd zijn in revalidatietechnologie en virtual reality heeft THIM het Advanced Learning Platform (ALP) ontwikkeld. ALP is een platform dat docenten, studenten, professionals, partners en anderen voorziet van informatie, tools en middelen ter ondersteuning en verbetering van educatie en management. ALP biedt educatieve programma's, on-the-job training, professionele (online) cursussen en seminars voor studenten, professionals in de gezondheidszorg en andere belanghebbenden.

Het platform is speciaal ontworpen om kennis met elkaar te delen en te leren van elkaar. Het management van THIM ziet ALP als de ideale situatie: een school zonder muren. Door studenten de mogelijkheid te geven om via ALP zelf op zoek te gaan naar antwoorden op hun vragen, wordt de ondernemende houding van de studenten geprikkeld.

Groepjes studenten krijgen ook met elkaar een 'projectruimte' op ALP. Zo wordt dit bijvoorbeeld ingezet bij het afstuderen in het Duitse programma. Studenten zitten met elkaar in een afstudeergroepje en delen met elkaar hun eindwerken, bijvoorbeeld met de vraag om feedback van medestudenten. Zeker voor de duale studenten is deze online omgeving van toegevoegde waarde, zo vindt het panel.

Weging en Oordeel

De locaties in Nederland en Zwitserland beschikken beide over voldoende werkplekken, klaslokalen en behandelzalen. Op de Nederlandse locatie, waar ook het Duitse onderwijs wordt verzorgd, is een waardevolle wisselwerking met het werkveld gecreëerd door gezamenlijke huisvesting met een tweetal fysiotherapiepraktijken. Met name aan de locatie Archimedeslaan is deze wisselwerking duidelijk zichtbaar. Passend bij de focus op de inzet van technologische middelen beschikt de Nederlandse locatie over state-of-the-art apparatuur door samenwerkingsverbanden met diverse technologische bedrijven. Ook de Zwitserse opleiding beschikt over voldoende relevante voorzieningen om realisatie van de beoogde leerresultaten mogelijk te maken. De digitale faciliteiten zijn meer dan op orde en met het ALP-platform biedt de opleiding studenten een stimulerende online leeromgeving.

Op basis van bovenstaande beoordeelt het panel standaard 7 voor het Nederlandse en Duitse programma als 'goed' en het Zwitserse programma als 'voldoende'.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

Nederland en Zwitserland

De studiebegeleiding wordt verzorgd vanuit het mentoraat. Elke klas krijgt een mentor toegewezen die gedurende een jaar de klas begeleidt. Aan het begin van het jaar vindt een introductiegesprek plaats waarin de student en mentor met elkaar de doelen voor het komend jaar bespreken. Vervolgens vindt per periode een mentorgesprek plaats om de voortgang van de student te bespreken. Op aanvraag kan vaker een gesprek met de mentor plaatsvinden. De mentor ziet zijn klas veel; gemiddeld een dag per week. Hierdoor is hij in staat de voortgang van de studenten in de gaten te houden. De mentor is ook degene die de beroepsproducten van de student van feedback voorziet. Hij bespreekt en beoordeelt de studievoortgang van de student tijdens het portfolio-assessment.

Begeleiding tijdens de stage vindt plaats door de stagebegeleider vanuit de instelling. De begeleider moet minimaal een bachelordiploma hebben. Daarnaast wordt de student begeleid door de stagementor vanuit de hogeschool. Omdat THIM zelf alle stageplaatsen regelt en aan de studenten aanbiedt, werkt zij met vaste stageadressen. Aan elk stagebedrijf is een stagementor toegekend, die de studenten die daar stagelopen begeleidt. Dit zorgt voor korte lijnen tussen de stage-instelling en de hogeschool.

Eenmaal per maand vinden begeleide supervisie- of intervisiebijeenkomsten plaats. Tijdens deze bijeenkomsten spreekt de student met zijn begeleider en/of met medestudenten over zijn ontwikkeling op de stageplaats en over zaken waar hij tegenaan loopt. De student doet drie keer verslag van de voortgang van de stage en voert een evaluatiegesprek met de stagebegeleider en de stagementor. De studenten waarderen de wijze waarop zij gedurende hun studie worden begeleid. Ook de kleinschaligheid van de hogeschool draagt hier in positieve zin aan bij, zo merkt het panel op.

De begeleiding tijdens het afstuderen gebeurt door een docent, die in het bezit moet zijn van een masterdiploma. De begeleiding bestaat onder andere uit colleges, de beoordeling van het startdocument, het beoordelen van een presentatie over de onderzoeksopzet en het begeleiden van het schrijfproces.

De opleiding denkt mee met en treft passende maatregelen voor studenten die naast hun opleiding topsport bedrijven, zo vernam het panel van één van de studenten die op hoog niveau volleybalt.

Duitsland

In Duitsland betreft het een duale opleiding. Hiervoor is het noodzakelijk dat studenten een werkplek hebben, die hen in de gelegenheid stelt leertaken uit te voeren in de praktijk. Het panel vernam van leden van de Duitse examencommissie dat het in eerste instantie een uitdaging was om geschikte stageplaatsen te vinden in Duitsland. Dit kwam omdat fysiotherapeuten daar over het algemeen een opleiding van een met mbo vergelijkbaar niveau hebben gevolgd. Aangezien de stagebegeleider minimaal bachelorniveau moet hebben, was het aantal geschikte stageplaatsen beperkt. Inmiddels beschikt de hogeschool over voldoende stageadressen die voldoen aan de kwaliteitseisen van THIM, zo verneemt het panel. Ook de contacten met de Duitse alumni van THIM worden warm gehouden, omdat zij wellicht in de toekomst ook als stageadres ingezet kunnen worden.

De Duitse studenten komen acht lange weekenden (van donderdag t/m zondag) naar Nederland om onderwijs te volgen. In Duitsland werken zij zelfstandig aan hun afstudeeronderzoek.

Wanneer zij in Nederland zijn, kunnen zij op de donderdagen en de zondagen vragen stellen over hun afstudeeronderzoek. Hier is geen specifieke begeleider voor aangewezen. Daar komt bij dat elk weekend een andere docent onderwijs verzorgt aan deze studenten. De Duitse studenten geven aan tevreden te zijn met deze werkwijze. Zij ervaren geen problemen met de wisselende afstudeerbegeleider. Het panel ziet tevens als voordeel dat feedback door steeds andere docenten een student kan stimuleren om kritisch te blijven nadenken.

Informatievoorziening

Zoals reeds bij standaard 7 benoemd, beschikt de opleiding over een online omgeving waarin studiemateriaal, lesroosters en examendata worden gepubliceerd. Uit de gesprekken en uit studentenevaluaties blijkt dat de studenten tevreden zijn over de informatievoorziening door de opleiding.

Weging en Oordeel

Het panel vindt dat de opleiding de begeleiding op een adequate wijze heeft georganiseerd. Studenten worden in elke fase van de opleiding op een passende wijze begeleid. Het panel vraagt aandacht voor permanente en eenduidige begeleiding van de Duitse studenten bij het schrijven van hun afstudeeronderzoek. De studenten zijn tevreden over de tijdigheid en volledigheid van de informatievoorziening.

Het panel stelt vast dat de begeleiding en informatievoorziening voldoen aan de basiskwaliteit en beoordeelt standaard 8 derhalve met een 'voldoende' voor alle varianten van de opleiding.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Aan de basis van het kwaliteitszorgsysteem ligt het Kwaliteitshandboek van THIM, dat binnen alle opleidingen wordt gehanteerd. Op basis van een rooster van bijeenkomsten en gespreksnotulen heeft het panel kunnen vaststellen dat er structureel overleg plaatsvindt in en tussen de verschillende gremia binnen THIM; dat geldt zowel voor de opleidingscommissie, de onderwijsteams als de organisatorische teams, het werkveld en het management.

De opleiding heeft in haar kwaliteitshandboek een overzicht opgenomen van de instrumenten die zij inzet om haar opleiding te evalueren. Met deze instrumenten bevraagt de opleiding studenten, docenten, het werkveld en collega-opleidingen over de tevredenheid en kwaliteit van de eigen opleiding. THIM zet onder andere de volgende evaluatiemethoden in:

- Jaarlijks, in september, wordt een instromers-enquête uitgevoerd, om te bepalen waarom zij voor THIM hebben gekozen.
- Tweejaarlijks wordt een enquête uitgezet onder alumni en werkgevers over de kwaliteit van de opleiding.
- Twee keer per studiejaar wordt een algemene studententevredenheidsenquête uitgevoerd.
- Jaarlijks wordt een algemene docententevredenheidsenquête uitgevoerd.
- Na afloop van elke periode peilt de opleiding de tevredenheid van de studenten door middel van een enquête.
- De klassenvertegenwoordigers spreken namens de studenten op regelmatige basis met het management.
- Na afname van een toets worden de resultaten geanalyseerd.
- De opleidingscommissie vergadert ongeveer een keer per maand. Vier keer per jaar is er een gesprek tussen de opleidingscommissie en de opleidingsmanager.
- De werkveldcommissie komt twee keer per jaar bijeen samen met het management.
- De opleiding neemt deel aan de controles met 'het groene potlood' van het SROF.

Op basis van de gegevens die deze evaluaties opleveren, ontwikkelt de opleiding zich verder. Het panel vernam een aantal concrete verbeteracties die voortkomen uit deze evaluaties. Zo ontwikkelt de opleiding momenteel, op advies van de werkveldcommissie, een minor waarin aandacht wordt besteed aan interdisciplinaire samenwerking. Een ander voorbeeld betreft de aansluiting tussen jaar 3 en de stages. Vanuit de studenten ontving de opleiding anderhalf jaar geleden het signaal dat zij het onderwijs in het derde jaar niet helemaal goed vinden aansluiten op de stages in het vierde jaar. Het educational design team, dat alle student- en docentevaluaties analyseert, heeft hiertoe het transferonderwijs aangepast. Voorgestelde programmawijzigingen worden besproken met de directie.

In het Beleidsplan 2017-2020 is een overzicht opgenomen met doelstellingen die de directie heeft geformuleerd voor het leerjaar 2017-2018. Deze doelstellingen liggen aan de basis van de PDCA-cyclus. De formulering van deze doelstelling verdient aandacht, zo stelt het panel vast. Eén van de doelstellingen luidt bijvoorbeeld dat "studenten tevreden zijn".

Dit wordt gemeten met een eigen studententevredenheidsenquête - die één keer per jaar in februari wordt gehouden - en via de landelijke NSE-enquête. Het panel mist echter concrete indicatoren aan de hand waarvan de opleiding bepaalt of zij haar doelen realiseert. Is tevreden een 6 op een schaal van 10? Of is het doel van de opleiding om ten minste gemiddeld een 8 te scoren waar het gaat om de tevredenheid van studenten? Het panel beveelt de opleiding aan om meetbare indicatoren te formuleren.

Het management benoemt zelf dat de kleinschaligheid van de instelling wellicht ook een nadeel in zich draagt in het kader van kwaliteitszorg. De informele cultuur maakt dat er veel 'in de wandelgangen' wordt geregeld. Hierdoor worden afspraken niet altijd formeel vastgelegd en is mogelijk ook niet iedereen op de hoogte van genomen besluiten. In het gesprek met de docenten werd door twee van hen een soortgelijke opmerking gemaakt. Op de vraag waar verbetering mogelijk is, gaf één van hen aan dat hij graag zou zien dat er "meer procesmatig naar een vergezicht wordt toegewerkt en dat dit met meer slagkracht gebeurt". Een andere docent noemde als verbeterpunt dat er nu "soms te snel een bepaalde kant op wordt gegaan, zonder op gedegen wijze vast te leggen waarom is gekozen voor juist die kant". Het panel sluit zich aan bij deze oproep tot formalisering van gemaakte afspraken en keuzes. Ook het toezien op de uitvoering van gemaakte afspraken, zoals beschreven in het Kwaliteitshandboek, verdient extra aandacht.

Weging en Oordeel

De opleiding beschikt over een kwaliteitszorgsysteem waarin relevante partijen met enquêtes en gesprekken worden bevraagd op kwaliteit en actualiteit van het programma. De opleiding neemt de aanbevelingen die uit deze evaluaties komen serieus en gaat hiermee aan de slag. Veel gebeurt echter ad hoc en via informele kanalen. De opleiding dient afspraken formeel vast te leggen en op de uitvoering ervan te reflecteren. De doelstellingen uit het Beleidsplan dienen bovendien voorzien te worden van concrete indicatoren en een duidelijk tijdspad.

Op basis van een zichtbaar werkend, doch enigszins informeel kwaliteitszorgsysteem, komt het panel voor standaard 9 tot het oordeel 'voldoende'.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

Als uitgangspunt voor de toetsystematiek stelt THIM dat het toetsprogramma dient te beschikken over een variëteit aan selecterende, discriminerende en validerende toetsvormen die congruent zijn aan de gehanteerde onderwijsvormen en gericht zijn op fysiotherapeutische beroepscompetenties.

Bovenstaande krijgt onder andere vorm door de competenties af te toetsen op verschillende gedragsniveaus, gebruikmakend van verschillende toetsvormen. De keuze voor de mix aan toetsvormen komt tot stand op basis van de piramide van Miller. In de diverse landen worden dezelfde instrumenten ingezet, alleen zijn de benamingen en de frequentie van toetsafname aangepast aan de vormgeving van het programma.

Niveau van Miller	Door THIM gehanteerde toetsvormen
Knows	Schriftelijke kennistoets
Knows how	Schriftelijke casustoets, Afstudeerwerkstuk
Shows how	Schriftelijke inleveropdracht, Vaardighedentoets, Portfolio assessment
Does	Schriftelijke inleveropdracht, Performance assessment

Figuur 6. Ingezette toetsvormen bij de vier niveaus van Miller

De opleiding heeft de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in de ontwikkeling van toetsmatrijzen en rubrics. Het panel heeft enkele toetsen en toetsmatrijzen bekeken. Deze maken duidelijk dat de opleiding een mix van toetsvormen hanteert, die goed past bij de inrichting van het onderwijs; van schriftelijke kennistoetsen tot performance assessments en van schriftelijke casustoetsen tot vaardigheidstoetsen en portfolio assessments. De toetsmatrijzen en de beoordelingsformulieren zien er verzorgd uit. De inzet van een mix van toetsvormen in een periode zorgt ervoor dat studenten kennis en vaardigheden op verschillende manieren kunnen en moeten aantonen.

Het panel bekeek enkele toetsen en casuïstieken uit de diverse jaren. Het viel het panel op dat een onderwerp als preventie in een kennistoets vertaald wordt in vragen over spierkrachttraining. Het panel mist in sommige toetsen kennis uit het psychosociale domein en inzichtvragen. In aansluiting op hetgeen eerder geconstateerd werd bij Standaard 2, merkt het panel hier op dat de casuïstieken aan het eind van de hoofdfase van de opleiding nog steeds een beperkte complexiteit kennen en vaak enkelvoudige problematiek omvatten.

De studenten met wie het panel sprak, zijn tevreden over de toetsen. Zij geven aan dat alle stof die in de lessen wordt behandeld, terugkomt in de toetsen. De Nederlandse studenten vinden het fijn dat de meerkeuzevragen zijn vervangen door open kennisvragen. Ook over de performance assessments, waarin theorie en praktijk samenkomen, zijn de studenten tevreden. Zij ervaren vrijwel geen verschil tussen de beoordelingen door verschillende docenten.

De toetscommissie wordt gevormd door de teamleiders en heeft een uitvoerende taak. De kerntaak van de commissie is het opstellen van de toetsmatrijzen, het ontwerpen van toetsen, het construeren van de toetstaken.

Ook het evalueren van de toetsing is een kerntaak van de toetscommissie. Bij de totstandkoming van toetsen heeft de toetscommissie aandacht voor de validiteit, betrouwbaarheid, transparantie, efficiency en authenticiteit van toetsen. Hiertoe zijn inmiddels alle examinatoren BKE geschoold, vinden in de docententeams gezamenlijke kalibree- en nakijkessies plaats en worden toetsresultaten na afloop geanalyseerd, zo verneemt het panel.

Toetsprogramma Nederland

In het Nederlandse programma worden de studenten in jaar 1 t/m 3 aan het eind van elk thema getoetst door middel van een schriftelijke kennistoets, een vaardigheden toets en een inleveropdracht. Tijdens het tweede en vijfde thema van de eerste twee jaar komen daar tevens een performance assessment een schriftelijke casustoets en een portfolio assessment bij. De twee stages in jaar 4 ronden de studenten af met een inleveropdracht een performance assessment en een portfolio assessment. Het afstudeeronderzoek bestaat uit een schriftelijke rapportage (inleveropdracht) en een eindgesprek.

	Semester 1			Semester 2			
Jaar 1	Thema 1	Thema 2		Thema 3	Thema 4	Thema 5	
	VDH HOK ILO	PAS HOC POR	VDH HOK ILO	VDH HOK ILO	VDH HOK ILO	PAS HOC POR	VDH HOK ILO
	Thema 6	Thema 7		Thema 8	Thema 9	Thema 10	
Jaar 2	VDH HOK ILO	PAS HOC POR	VDH HOK ILO	VDH HOK ILO	VDH HOK ILO	PAS HOC POR	VDH HOK ILO
	Thema 11 Integratieonderwijs Fysiotherapie VDH, HOK, ILO			Thema 12 Integratieonderwijs Fysiotherapie PAS, HOC, VDH, HOK, ILO			
	Minoren						
Jaar 4	Stage 1 ILO, PAS 1, POR			Stage 2 ILO, PAS 2, POR			
	Afstudeeronderzoek						
	ILO, POR						

Figuur 7. Toetsprogramma Nederland ⁴

Toetsprogramma Zwitserland

Het toetsprogramma van het Zwitserse programma is iets conventioneeler dan het Nederlandse toetsprogramma, zo merkt het panel op. Elk trimester in de propedeuse (P1 t/m P3) en in de hoofdfase (H1 t/m H5) wordt afgesloten met een kennis- en een vaardigheidstoets. Na elke tweede fase maakt de student ook een performance assessment en een casustoets. In de klinische fase (H6 t/m K2) loopt de student stage en wordt hij op zijn functioneren tijdens de stage beoordeeld. De studenten houden gedurende de hele opleiding ook een portfolio bij, waarin zij hun ontwikkeling zichtbaar maken. De laatste fase bestaat uit het afstudeeronderzoek.

Fase	Kennistoets	Vaardigheidentoets	Performance assessment	Casustoets	Portfolio
P1, P3, H2, H4	X	X			x
P2, H1, H3, H5	X	X	X	x	X
H6, K1, K2	Stagebeoordeling				X
K3	Afstudeeronderzoek (thesis, presentatie, eindexamen)				X

Figuur 8. Toetsprogramma Zwitserland

⁴ Toelichting afkortingen toetsvormen:

HOK = Hands off kennistoets | HOC = Hands off casustoets | ILO = Inleveropdracht |

VDH = Vaardigheidentoets | PAS = Performance assessment | POR = Portfolio assessment

Toetsprogramma Duitsland

De toetsing in de duale Duitse opleiding vindt plaats in de weekenden dat de studenten in Nederland zijn en is als volgt vormgegeven:

Afsluiting voorbereidend programma Weekend 14	Start semester 1, weekend 1 Intake assessment	Semester 1, Weekend 5, Tussentoets	Semester 2, Weekend 8, Afstudeertoets
Kennistoets Vaardighedentoets/ Performance assessment Startdocument afstudeeronderzoek Portfolio assessment		Performance assessment Hands off casustoets Portfolio, beoordeling van alle gemaakt producten	Afstudeeronderzoek Portfolio, beoordeling van alle gemaakt producten Portfolio assessment

Figuur 9. Toetsprogramma Duitsland

Examen- en toetscommissie

In alle drie de landen is een examencommissie ingesteld, die uitvoering geeft aan de wettelijke bevoegdheid zoals vastgelegd in Nederlandse wetgeving. Zo wijzen de examencommissies de examinatoren aan. Omdat het management concludeerde dat de Nederlandse examencommissie een ietwat reactieve houding aannam, is ervoor gekozen om een externe onderwijskundige aan de commissie toe te voegen. Op basis van het gesprek met leden van de examencommissie stelt het panel vast dat het externe lid inderdaad een goede rol vervult en de commissie versterkt. De Duitse en Zwitserse examencommissie beschikken overigens ook over een extern lid.

In het kader van de borging van het eindniveau wordt in alle programma's het beoordelingsformulier van het SROF gehanteerd. Dit zorgt ervoor dat de toetsing op hbo-bachelorniveau plaatsvindt. Twee keer per jaar worden er in alle landen afzonderlijk kalibreersessies georganiseerd met dit beoordelingsformulier. Het panel raadt de opleiding ten zeerste aan om ook locatie-overstijgende kalibreersessie te organiseren, mede gelet op de verschillen in onderzoekservaring binnen de docententeams.

Op basis van de review van vijftien eindwerken concludeert het panel dat in de beoordelingsformulieren door de examinatoren met name de 'minpunten' worden benoemd. De positieve punten blijven veelal onbenoemd in het formulier. Dit geeft - onbedoeld - een onevenwichtig beeld van de kwaliteit van de eindwerken. Om het gegeven cijfer te rechtvaardigen en de transparantie van de beoordeling te vergroten, raadt het panel de examencommissie/examinatoren aan ook oog te hebben voor de goede elementen in een scriptie en deze in het beoordelingsformulier expliciet te benoemen.

Het panel was enigszins verbaasd te horen dat het mogelijk is om vrijstelling te verkrijgen voor het afstudeeronderzoek. De voorzitter van de Nederlandse examencommissie heeft toegelicht dat dit alleen mogelijk is voor studenten die reeds voor een andere opleiding in het gezondheidsdomein een afstudeerwerk hebben geschreven. Een examiner bekijkt dit afstudeerwerk om te bepalen of deze voldoet aan de fysiotherapeutische eisen. Te denken valt aan een student die reeds is afgestudeerd als bewegingswetenschapper of een docent lichamelijke opvoeding die bij zijn afstuderen een onderzoek heeft uitgevoerd dat raakvlakken vertoont met fysiotherapie. Het panel begrijpt deze argumentatie, maar kan zich ook een andere keuze voorstellen. Het management en de examencommissie verschillen op dit vlak ook van mening, zo stelt het panel vast. Het panel moedigt de dialoog tussen de examencommissie en het management op dit thema van harte aan. Het is goed om elkaar rondom dit soort belangrijke thema's scherp te houden.

In aanvulling hierop raadt het panel de examencommissie aan om in het vervolg de beoordeling van de vrijstelling van een afstudeeronderzoek plaats te laten vinden op dezelfde wijze zoals de opleiding ook de eigen afstudeeronderzoeken beoordeelt. Dit betekent beoordeling van het afstudeerwerk door twee examinatoren (vier-ogenprincipe) en aan de hand van het SROF formulier.

De drie examencommissies hebben alle een duidelijk beeld bij de thema's die voor hen het komend jaar van belang zijn. Zo speelt in de Nederlandse setting de introductie van virtual reality binnen de toetsing. De Duitse examencommissie werkt aan haar zichtbaarheid, met name daar waar het klachten van studenten betreft. En voor de Zwitserse examencommissie speelt dit jaar de ontwikkeling van nieuwe kennistoetsen, die worden omgezet van invulvragen naar multiple-choice vragen.

Afstuderen

Het afstudeerprogramma ziet er voor de verschillende landen als volgt uit:

Nederland	Zwitserland	Duitsland
Afstudeerwerkstuk	Thesis	Bachelor Arbeit
Eindgesprek	Präsentation	Abschluss
	Endexamen	

Figuur 10. Afstudeerprogramma per land

Het afstudeerwerkstuk/thesis/bachelor Arbeit betreft een praktijkrelevant vraagstuk dat de student moet onderzoeken. Het gaat hierbij om het op een methodische wijze beantwoorden van een fysiotherapeutische onderzoeksvraag.

Het afstudeerwerkstuk wordt getoetst door beoordeling van het start- en einddocument en door middel van een portfolio assessment (eindgesprek/Endexamen/Abschluss) dat samenvalt met het portfolio assessment aan het einde van de tweede afrondende stage.

Sinds 2017 past de opleiding het vier-ogenprincipe toe op de beoordeling van de afstudeerwerken. Voor die tijd beoordeelde één examinator het afstudeerwerk. De eindwerken die het panel zag, zijn voor het overgrote deel nog door één examinator beoordeeld. In Zwitserland en Duitsland worden inmiddels eveneens twee examinatoren ingezet voor de beoordeling van het eindwerk. Komen zij samen niet tot een akkoord over het eindcijfer, dan komt er een derde beoordelaar aan te pas.

Weging en Oordeel

Het auditpanel heeft vastgesteld dat de opleiding beschikt over een toetssystematiek die aansluit bij vormgeving van het onderwijs (kennis, vaardigheden, integratie). De toetscommissie speelt een gedegen rol in de totstandkoming en kwaliteitsbewaking van toetsen. De onderbouwing en daarmee de navolgbaarheid van gegeven oordelen dient inzichtelijker te worden gemaakt, door een overeenkomstige balans tussen goede- en verbeterpunten. Het panel vindt het een goede zaak dat de opleiding sinds dit studiejaar het vier-ogenprincipe heeft geïntroduceerd voor de beoordeling van de afstudeerwerkstukken.

Het panel is positief over de gebruikmaking van het SROF-formulier voor de beoordeling van de afstudeeronderzoeken, en raadt de opleiding aan deze ook te hanteren voor het beoordelen van vrijstellingsverzoeken op basis van eerder geschreven afstudeerwerken. Toepassing van het vier-ogenprincipe is in dit proces ook een ontwikkelkans.

Het panel heeft een selectie toetsen ingezien. Het niveau van de toetsen is voldoende, doch het panel raadt de opleiding aan te streven naar casussen van complexere aard.

Alle drie de examencommissie vervullen op adequate wijze hun taken en verantwoordelijkheden.

Op basis van bovenstaande komt het panel voor standaard 10 tot het oordeel 'voldoende' voor de verschillende programma's van de opleiding.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk functioneren

De werkveldvertegenwoordigers en alumni met wie het panel sprak, vertellen tevreden te zijn over de kwaliteit van de opleiding en van de fysiotherapeuten die zij aflevert. In Duitsland staan fysiotherapeuten met een Nederlands diploma goed aangeschreven. Dat geldt ook voor de alumni van THIM. Zij komen uiteindelijk veelal terecht in een managementfunctie of richten een eigen praktijk op. Ook komt het geregeld voor dat zij binnen de praktijk waar ze werken een speciale taak krijgen, zoals het opzetten van een programma voor reumabehandeling.

De Nederlandse afgestudeerden vinden ook hun weg in het werkveld. Volgens de werkveldvertegenwoordigers laten zij dezelfde kwaliteit zien als fysiotherapeuten die bij andere onderwijsinstellingen hun opleidingen hebben gevolgd. Ook de Zwitserse studenten komen goed terecht op de arbeidsmarkt. Zij vinden veelal een baan in een particuliere praktijk voor fysiotherapie, zo vernam het panel van de alumni.

Eigen oordeel van het auditpanel over de gerealiseerde leerresultaten

Het panel heeft van vijftien studenten, afgestudeerd in 2016 en 2017, de afstudeerwerken (inclusief ingevulde beoordelingsformulieren) bestudeerd. Het betrof acht studenten uit de Nederlandse opleiding, twee studenten uit de Zwitserse opleiding en vijf studenten uit de Duitse opleiding. Deze verdeling is representatief voor de verhouding van het aantal afstudeerders in de verschillende opleidingen. Het panel heeft de afstudeeronderdelen van deze vijftien afgestudeerden aan de hand waarvan de opleiding het eindniveau van de studenten beoordeelt, aan een review onderworpen met gebruikmaking van de beoordelingsformulieren van de opleiding zelf.

Het panel is van oordeel dat alhoewel het gerealiseerde niveau in een aantal gevallen broos is, de eindwerken als resultante van de verschillende opleidingsvarianten voldoen aan hbo-bachelorniveau. Het viel het panel op dat bijna uitsluitend wordt gekozen voor een (beknopt) literatuuronderzoek. De opleiding streeft ernaar meer klinisch onderzoek te gaan doen (kwantitatief en kwalitatief). Het panel ondersteunt dit streven, maar vraagt de opleiding ervoor te waken dat de begeleidende docenten zelf voldoende ervaring hebben met en actuele kennis hebben over de uitvoering van dergelijke typen onderzoek (bv. behalen BROK-certificaat).

In algemene zin raadt het panel de opleiding aan het gerealiseerde eindniveau stapsgewijs naar een hoger plan te tillen, door onder andere sterkere bemoeienis van de lector bij het afstuderen en de eerder genoemde verdere scholing van docenten op het gebied van onderzoeksvaardigheden.

Weging en Oordeel

Het werkveld is positief over zowel de studenten en afgestudeerden van THIM. Zowel de Duitse, de Zwitserse als de Nederlandse studenten vinden na hun afstuderen passende banen in het werkveld. De bestudeerde producten, behorende bij het afstuderen, laten het panel zien dat de afgestudeerden de beoogde leerresultaten op bachelorniveau behalen.

Op basis van bovenstaande komt het panel voor standaard 11 uit op het oordeel 'voldoende'.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het panel kwalificeert de standaarden 1 t/m 11 voor het Nederlandse voltijd en deeltijd programma, het Zwitserse voltijd programma en het Duitse duale programma als 'voldoende'. Uitzonderingen hierop zijn standaard 5 en 7 die voor het Duitse programma als 'goed' worden beoordeeld en standaard 7 die ook voor het Nederlandse programma als 'goed' wordt beoordeeld. Op basis van de beslisregels voor de Uitgebreide Opleidingsbeoordeling van de NVAO komt het panel daarmee voor de hbo-bacheloropleiding Fysiotherapie van de Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie Thim van der Laan als geheel tot het eindoordeel 'voldoende'.

Het panel adviseert de NVAO om de hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut van de Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie Thim van der Laan voor al haar varianten opnieuw te accrediteren voor een periode van zes jaar.

6. AANBEVELINGEN

Het auditpanel formuleerde naar aanleiding van de observaties en bevindingen tijdens de audit enkele aanbevelingen. Deze aanbevelingen staan deels reeds bij de standaarden. In dat geval herhalen we ze hier.

Internationalisering

THIM Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie is het min of meer aan haar stand (naam) verplicht om in te zetten op internationalisering. In uitvoerende zin heeft zij hiervoor een aantal activiteiten in haar programma's opgenomen. Door een duidelijke en eigen visie op internationalisering te ontwikkelen - wat betekent het in fysiotherapeutische context voor THIM en voor haar studenten - is het mogelijk de activiteiten sterker te relateren aan het doel dat internationalisering vanuit de visie dient. Hiermee kan het worden gemaakt tot een nog meer profilerend kenmerk van de opleiding.

Zowel binnen als buiten de school zijn er mogelijkheden om internationalisering verder te ontwikkelen. Door het uitvoeren van benchmarks tussen Nederlandse, Duitse en Zwitserse docenten, studenten en gezondheid(szorg) contexten wordt het beter mogelijk om verschillen en overeenkomsten te duiden tussen de verschillende landen en wordt een krachtige internationale leeromgeving op gang gebracht. Vanzelfsprekend is het goed mogelijk en bovendien zeer interessant om in deze vergelijking ook de zorgsystemen van andere landen mee te nemen door samenwerking met opleidingen in andere landen.

Aandacht voor tweede en derdelijns fysiotherapie

De opleiding richt zich met haar programma sterk op de klassieke, eerstelijns praktijken. Zoals ook tijdens de vorige accreditatie al is aangegeven, is het fysiotherapeutisch werkveld breder dan dat. Het panel raadt de opleiding aan via casuïstiek te streven naar een explicietere anticipatie op veranderingen in de (Nederlandse) gezondheidszorg: persoonsgericht door lijnen heen, meer gericht op preventie en vanuit positieve gezondheid.

Intensievere sturing op het binnenhalen van interdisciplinaire kennis en context, van onderzoeksvaardigheden en van de diverse lijnen in de gezondheidszorg is wenselijk. De initiatieven, ontwikkelingen en samenwerking met het werkveld zoals het panel die heeft gezien bij de masterontwikkeling, kan hierbij als voorbeeld dienen. Een HRM-beleid waarin docenten met de voeten in een diversiteit aan contexten staan en waarin meer naar PhD opgeleid wordt, kan hier verder aan bijdragen.

Hiernaast raadt het panel de opleiding ten zeerste aan om de diversiteit in stageplekken te vergroten door meer tweede- of derdelijns praktijken aan zich te binden. Het netwerk van THIM is smal (qua focus). Het aantrekken van (gast)docenten op het terrein van onder andere geriatrie en hart-long-vaat fysiotherapie zou eraan bij kunnen dragen de contacten met intramurale instellingen uit te breiden.

Versiebeheer documenten

In voorbereiding op de visitatie heeft het panel documentatie bestudeerd van de verschillende programma's van de opleiding. Naar aanleiding van de documentenanalyse bleek dat de inhoud van sommige documenten niet meer volledig actueel was en daardoor in een enkel geval voor wat verwarring leidde. Het panel raadt de opleiding aan hier in de toekomst scherper op te letten.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen				
Internationale hogeschool voor fysiotherapie Thim van der Laan hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut Nederlands programma (NL) voltijd en deeltijd ⁵ Zwitsers programma (CH) voltijd Duits programma (DUI) duaal				
Onderwerpen / Standaarden	NL/VT	NL/DT	CH	DUI
Beoogde leerresultaten				
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	V	V	V	V
Programma				
Standaard 2. Oriëntatie programma	V	V	V	V
Standaard 3. Inhoud programma	V	V	V	V
Standaard 4. Vormgeving programma	V	V	V	V
Standaard 5. Aansluiting programma	V	V	V	G
Personeel				
Standaard 6. Kwalificaties personeel	V	V	V	V
Voorzieningen				
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	G	G	V	G
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V	V	V	V
Kwaliteitszorg				
Standaard 9. Periodiek evalueren	V	V	V	V
Toetsing				
Standaard 10. Toetsing	V	V	V	V
Gerealiseerde leerresultaten				
Standaard 11. Leerresultaten	V	V	V	V
Algemeen eindoordeel	V	V	V	V

⁵ De Engelstalige voltijd variant van het Nederlandse programma voldoet volgens het panel eveneens aan het oordeel 'voldoende' voor alle standaarden.

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Uitgebreide Opleidingsbeoordeling t.b.v. t.b.v. hbo-bachelor Opleiding tot Fysiotherapeut van THIM Internationale Hogeschool voor Fysiotherapie.

Programma 7 februari 2018

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)		
08.00 – 08.15	Inloop & ontvangst auditpanel Allen		
08.15 – 09.00	Vooroverleg auditpanel		
09.00 – 09.45	Transferfase en afstuderen Tafel NL	Transferfase en afstuderen Tafel CH	Transferfase en afstuderen Tafel DE
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reinko Kuiper, teamleider afstudeerfase ▪ Sharona Koopmans Student 4^e jaar ▪ Laurent Delorge afgestudeerde ▪ Kevin Engelman, lid Excie ▪ Bram van Dijk, stagedocent ▪ Bas Speekenbrink, educational design ▪ Femke Piek, Werkveldcie, stagebegeleider ▪ Petra Siemonsma, lector ▪ Marijn Ulrich, docent, beoordelaar 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Marianne Wüthrich (CH), coördinator, stagedocente ▪ Seline Zeller Studente ▪ Mark Fontijne Alumnus ▪ Roel Jansen lid EXCIE ▪ Rob van Gelderen Lid werkveldcie ▪ Stefan Greter Stagebegeleider ▪ Dr. Michael Villiger;lector 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Thomas Gutmann (coördinator) ▪ Bianca Werdelmann (student) ▪ Gritt Nebeling (alumna) ▪ Adrian Roesner (supervisor) ▪ Ger Plaatsman (docent)
09.45 - 10.00	Pauze/ Intern overleg auditpanel		
10.00 – 10.45	DEMO; Blik in het onderwijs Lessituaties (andere locatie)		
10.45-11.30	Propedeuse/Hoofdfase Tafel 1: NL	Propedeuse/Hoofdfase Tafel 2: CH	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hans Hofman, teamleider ▪ Ingrid Veenendaal docent mentor ▪ Bas Speekenbrink, docent Mentor ▪ Jens Koedam, docent mentor ▪ Chris Caminga, student dag ▪ Colin Schalken, student deeltijd ▪ Josh, student Engelstalig 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Klemens Troy, teamleider, docent en mentor jaar 1 ▪ Roel Jansen; teamleider, docent en mentor jaar 2 ▪ Erich Hohenauer: Docent/lid Ocie ▪ Sebastiaan Boers, student ▪ Simon Prader, student ▪ Carolin Dunst, student 	
11.30 – 11.45	Pauze/ Intern overleg auditpanel		

Tijd	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)
11.45 – 12.30	<p>Lectoraat/innovatie/partnerschap</p> <p>Lector: Petra Siemonsma (NL) en Marijn Ulrich (CH) Directeur: Jeroen van der Laan Partners:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dr. Maarten Schmidt, MSc innovatie en technologie ▪ Boris van der Vorst, FysioHolland ▪ Dr. Frans Steenbrink, MOTEK Forcelink ▪ Rien van der Dussen, GoFysio ▪ Annemieke Fransen ▪ Michael Villiger, THIM Landquart ▪ Roos van den Berg, De Boogh
12.30 – 13.30 uur	Lunch auditpanel
	Materiaalinzage
	Rondleiding opleidings-specifieke voorzieningen
14.00 – 14.30	<p>Examencommissie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jose van Dam, voorzitter excie ▪ Lia Bijkerk, extern lid excie ▪ Kevin Engelman, lid excie ▪ Annette Epping, lid excie ▪ Thomas Gutmann, lid excie DE ▪ Marianne Wüttrich, lid excie CH ▪ Roeland Jansen, lid excie CH
14.30 – 14.45	Pauze/ Intern overleg auditpanel
14.45 – 15.15	<p>Docenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bas Speekenbrink, docent NL ▪ Ilse Nugter, docent NL ▪ Wim Jansen, docent NL ▪ Ingrid Veenendaal, docent NL ▪ Jens Koedam, docent NL ▪ Roeland Jansen, docent CH ▪ Klemens Troy, docent CH ▪ Ger Plaatsman, docent DE ▪ Thomas Gutmann, docent DE
15.15 – 15.30	Pauze / Intern overleg auditpanel
15.30 – 16.00	<p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Simon Prader, student CH, 2^e jaar ▪ Carolin Dunst student CH, 3^e jaar ▪ Bianca Werdelman, student DE ▪ Kathrin Henschko, student DE ▪ Sharon Koopsmans, student NL, 4e jaar ▪ Mariska Boelde, student NL, 1e jaar ▪ Josh van Damme, student NL Engelstalig, 3e jaar ▪ Nick Beckers, student NL, 3e jaar, topsporter
16.00 – 16.30	<p>Management</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jeroen van der Laan ▪ André an Haack ▪ Thim van der Laan jr.

16.30 -17.30	<p>Intern overleg auditpanel</p> <p>Pending issues</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jeroen van der Laan ▪ André an Haack
17.30	<p>Terugkoppeling</p>

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleidingsprogramma's is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleidingsprogramma's.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma's. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming (via video).

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtname van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditteam diverse practica en met de daar aanwezige docenten gesproken.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgenomen in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2016'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'voldoende' indien ten minste zes standaarden 'voldoende' zijn; waaronder in elk geval standaard 1.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie-rapport THIM Fysiotherapie
- Lijst met alle afstudeerders van afgelopen 2 jaar

Nederland

- Opleidingsprofiel 2017
- Medewerkerslijst + CV's
- Docentkwaliteit 12-2017
- Personeelsgids THIM
- PPT resultaten enquête medewerkers tevredenheid
- Beleidsplan 2017-2020
- Studiegids 2017-2018
- Literatuurlijst 2017-2018
- Creditverdeling
- National Diploma Supplement National transcript – Deel B 2018
- Hogeschoolreglement 2017-2018
- Procedure vrijstelling 2017-2018
- Toetsbeleid 2017-2018
- Kwaliteitshandboek THIM 17-18
- Lectoraatsdoelen 2017-2018
- Toetsing thema 1 t/m 12
- Verslagen Examencommissie
- Verslagen Opleidingscommissie
- Verslagen Werkveldcommissie
- Verslagen Educational design team
- Verslagen onderwijsteams (logboeken)
- Addendum ZelCom model 2017-2018

Zwitserland

- Endkompetenzen 2017
- THIM's Ausbildungsprofil 2017
- Leitbild THIM CH
- Studieren bei THIM
- Rekursreglement
- Unterrichtsreglement 2017
- Examensreglement 2017
- Beschwerderegeling
- Modulebeschrijvingen
- Personalliste und Qualität
- Creditübersicht THIM CH JG 2014-2017
- Matrix Modulübersicht THIM CH JAG 2013-2017
- Studienstruktur THIM 2017
- Toetsing H1-H5, P1-P3
- Minuten Unterrichtsteams
- Minuten Examenskommission
- Minuten Ausbildungskommission
- Minuten Arbeitsfeldkommission
- Qualitätsmanagement

Duitsland

- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Modulhandbuch WE 1 - WE 8
- Studienhandbuch Bachelorstudiengang Physiotherapie 2017-2018
- Studien- un Prüfungsordnung Bachelorstudiengang Physiotherapie 2017-2018

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken/c.q. het volgende palet van eindwerken bekeken ⁶:

Aantal	Studentnummer	Variante
1	106167	Zwitserland
2	107144	Zwitserland
3	106718	Duitsland
4	107336	Duitsland
5	107604	Duitsland
6	107609	Duitsland
7	107827	Duitsland
8	104937	Nederland
9	104983	Nederland
10	105256	Nederland
11	105816	Nederland
12	105992	Nederland
13	106243	Nederland
14	106252	Nederland
15	107038	Nederland

---

⁶ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO Bachelor Fysiotherapie
----------------------	----------------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Commissielid (Achternaam)	Rol (voorzitter / lid / student-lid / coördinerend secretaris / secretaris ⁸ / logistiek coördinator)	Deskundigheden						Deelname bij ⁷										
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie-/ audit	Studentzaken	Saxion	Hanzehogeschool Groningen	Hogeschool Utrecht	Thim van der Laan	Fontys Hogescholen	Hogeschool Rotterdam	Hogeschool Zuyd	Hogeschool Leiden	Hogeschool Arnhem en Nijm.	Hogeschool van Amsterdam	Avans
Wierda	Voorzitter		x	x		x		vz	vz	vz	vz	vz						
Steenbruggen	Voorzitter														vz			
Brouwer	Lid	x		x	x					x								
Van Peppen	Voorzitter / Lid	x	x	x	x	x		x			x		vz					vz
Engelbert	Lid	x	x	x					x	x		x						
Vliet Vlieland	Lid	x	x	x	x	x				x		x		x				
Beenen	Lid	x	x	x				x		x	x							
Kordes	Lid		x	x	x				x									
Beckwée	Lid	x	x	x	x				x									
Pool – Goudzwaard	Lid												x		x			
Norbart	Lid													x				
Verschoor	Lid													vz	x	vz		
Maas	Lid												x			x	x	
Sminia	Lid															x		
Buikema	Lid																	x
Bosman	Student						x			x							x	x
Schepers	Student						x		x		x	x			x			
Ritmeester	Student						x	x										
Winter	Student												x	x				
Van der Hoorn	Secretaris							x	x	x	x	x						
Göbel	Secretaris													x				x
Schoots	Secretaris												x		x			
Snel	Secretaris															x		

⁷ Geef met kruisjes aan bij welke instellingen het panellid zal worden ingezet.

⁸ N.B.: De secretaris en/of logistiek coördinator is geen lid van het panel.

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijvingen
prof. dr. Wes Wierda	De heer Wierda is adviseur bij Hobéon. Hij maakt regelmatig deel uit van verschillende visitatiepanels als domeindeskundige en treedt nu ook op als lead-auditor van auditpanels in het kader van accreditaties hoger onderwijs.
Prof. dr. Thea Vliet Vlieland	Mevrouw Vliet Vlieland is bijzonder hoogleraar Doelmatigheid van revalidatieprocessen, in het bijzonder fysiotherapie. De leerstoel is ingesteld door het Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie (KNGF), en gevestigd bij de afdeling Orthopedie van het LUMC. Hiernaast is mevrouw Vliet Vlieland onderzoekscoördinator van het Rijnlands Revalidatiecentrum Leiden en Sophia Revalidatie, Den Haag.
dr. Paul Beenen	De heer Beenen is hogeschoolhoofddocent in de Master Healthy Ageing Professional en de bacheloropleiding Sportkunde en sportstudies. In 2016 is hij gepromoveerd op zijn onderzoek <i>Moving physiotherapy from evidence based practice to evidence informed practice</i> .
Femke Schepers BSc	Mevrouw Schepers is recent afgestudeerd aan de bacheloropleiding Fysiotherapie van de Hogeschool Utrecht. Zij was lid van de opleidingscommissie van haar opleiding en tevens actief binnen ENPHE. Zij werkt momenteel als fysiotherapeut in een eerstelijnspraktijk.
Inge van der Hoorn MSc	NVAO getraind secretaries.

Op 24 april 2017 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de Opleiding tot Fysiotherapeut van THIM, onder het nummer 005569.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl